Slovenski tednik
za koristi delavnega ljudstva v Ameriki

GLAS SVOBODE

V slogi je moč!

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI

Od boja do zmage!

Slovenic Weekly
devoted to the interests of the laboring classes

Štev. 32. Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879 Chicago, Ill., 6. augusta 1909. Kdor ne misli svobodno, se ne more boriti za svobodo! Leto VIII

SKLENJENO

Na predlog delegata Tom. Wershnig.

Glede na to, da v Chicagi izhajajoči tednik "Proletarec" od početka vstanovitve S. S. P. Z. strajno in nezaslišano sramoti ustanovitelje Zveze kakor tudi sedaj člane, delegate in vso našo vrlo organizacijo, ter skuša z lažnjivimi in nestvarnimi članki omajati ugled in zaupanje pri slovenskem narodu v Ameriki napram Zveze, se je sklenil pri VII. zborovanju S. S. P. Z. sledeči

PROTEST:

1. Zgražamo naše ogorčenje napram pisavi "Proletarca" koji si nadevlje načelo socialističnega napredovanja, a v istini pa skuša napredek omejiti s tem, ko sramoti našo na svobodomiselni napredni in socijalni podlagi osnovano S. S. P. Z.

2. Protestujemo proti pisavi "Kondatova Zveza", ker S. S. P. Z. je in bo last vsih članov Zveze, in ni nikogar, koji bi si jo posamezno lastil; tedaj izjavljamo, da je pisava v "Proletarcu" niskotna in za vsaki slovenski list nedostojna.

3. Protestujemo, da se osebne zadeve med g. M. V. Kondo in osebami pri listu "Proletarcu" v S. S. P. Z. zanesti skušajo, kar ni briga Zveze; tedaj naj oni zadevo medsebojno rešijo.

4. Svobodno je vsakemu listu kritiko o S. S. P. Z. izvrševati, toda odločno zahtevamo, da se kritika v dostojnem tonu piše in s stvarnimi dokazi podpre.

5. Zahtevamo, da "Proletarec" s svojo dosedanjo pisavo napram S. S. P. Z., njenim uradnikom in članom neha, sicer bojo člani napram "Proletarcu" stališče zavzeli, za koje posledice bodo Proletarčarji, sami odgovorni in

6. "Glas Svobode Co." se izreka zahvala za dosedanjo agitacijo v prilog S S. P. Z. ter se pričakuje da bo tudi v bodoče svojo silo zastavil za razvoj in napredek S. S. P. Z., v korist nje članom in slovenskemu narodu v Ameriki sploh. V to svrho se "Glas Svobode Co." izreče enoglasno zaupanje.

Konvencija S. S. P. Z.

SREČNO POTOVANJE!

Vsim cenjenim bratom delegatom S. S. P. Zveze želim srečno potovanje, ko se vračate k svojim društvam in članom bratstva. Radostno pozdravljam vse cenj. delegate in društva S. S. P. Z., po končanim delu prve konvencije.

Jos. Ivanšek, gl. taj.

NAZNANILO.

Naznanjam vsem bratskim društvam S. S. P. Zveze, da naj blagovolijo od 1. avgusta t. l. dalje, sprejemati nove člane in ustanovljati društva s pristopnino $2.00 in mesečni asesment $1.00 od vsakega uda, kar se naj do konca avgusta pošilja na podpisanega tajnika, a potem pa na novega blagajnika.

Vse tozadevno bodem pojasnil pismeno vsem društvam do konec tega meseca.

Z bratskim pozdravom

Jos. Ivanšek gl. taj.

Kaj je z onim novim naročnikom?

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za $ 10.35	50 kron,
za $ 20.55	100 kron,
za $ 41.10	200 kron,
za $ 102.75	500 kron,
za $ 205.00	1000 kron,
za $1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske o Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft:

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

SVETOVNI PREGLED.

Avstrija.

Ljubljana, 3. avg. Vsled skrajno nespametne obstrukcije slov. klerikalne stranke je državni zbor odgoden.

Kolovodja slov. klerikalne stranke, ožlindrani dr. Šusteršič je vsega kriv, a maščevala se je takoj nad njim njegova štrebarska politika. Njegovo strmljenje po ministrskem stolcu se je oddalilo za nedogledne čase. Drugim je jamo kopal, a zviti štrebar je sam vanjo padel. (Op. ur. Ali slovenski volilci še ne bodo sprevideli, da je zadnji čas, da se dr. Šusteršiča in vsa njegova štafaža k vragu pošle. Ubogi zaslepljenci!)

Gorica, 3. avg. Tukajšnjo okrožno sodišče je izdalo tiralnico proti 48 letnemu laškemu podaniku Izidor Colle, bivši ravnatelj propale "Banca populare" v Gorici in bivši bančni ravnatelj v Udini. Zasleduje se ga zaradi zločina goljufije.

Nemčija.

Lipsko, 2. avg. Vseučilišče v Lipskem, je povodom slavnosti petsto letnice ustanovitve, Theodore Roosevelta častnim doktorjem prava imenovalo. Roosevelt je edini inozemec, kojega je ta čast zadela. Med drugimi so bili častnim doktorjem imenovani tudi kralj Friderik saksonski, grof Ferdinand Zeppelin (je sedaj v knežji stan povzdignjen,) Gerhard Hauptmann in profesor Fric pl. Uhde. Naš Tedi pa le igra dobro rolo med kulturnimi Nemci — — —

Francija.

Cherbourg, 3. avg. Ves francoski prekopni oddelek se je na visočini Cherbourga zbral ter pričakuje rodbino ruskega cara. Obširne varnostne naprave so se odredile za čas, ko se bo car v francoskem vodovju mudil. Garnizacija se je pomnožila in mesto je pod vojnim pravom. Na stotine ruskih tajnih policistov je sem prišlo.

Pariz, 30. julija. Socialisti so danes prvo zmago izbojevali da se ruski car, kateri pride v soboto, ne bo uradno pripoznal, ker ministrski predsednik Briand (socialist) je izjavil, da ne bo predsednika Fallieresa k sprejemu v Cherbourg, spremljal.

Ker je Briand popred čestokrat silno rusko vlado in cara napadal ter mnogo trpkih govorov napram caru imel, tako je bilo očividno, da sedaj Briand cara oficijelno sprejeti ne more.

Angleška.

Cowes, 2. avg. Odredbe, katere so se za varnost cara Nikolaja odredile, so cara naredile za pravcatega jetnika. Ne samo, da leži jahta ruskega cara med dvemi angleškimi bojnimi ladjami, temveč so leté še povrh od 148 vojnih ladij zavarovane; potem je prišlo z Scotland Yards 100 tajnih policistov, katerim je zopet 100 ruskih tajnih prideljenih. Zvečer je ruski car obedoval na kraljevi jahti, kot gost kraljeve dvojice. Med navzočimi sta bila tudi angleški in ruski ministr Grey in Iswolski.

Med inozemskimi knezi je tudi Švedska prestolonasledniška dvojica.

Švedska.

Stockholm, 2. avg. Delavski spor na Švedskem, kateri je nastal zaradi plače v tekstilni industriji, je zavzel silno obsežnost. Začetkoma je bilo 13.000 delavcev izključenih, a sedaj so tudi druge stroke v spor zašle. V pondeljek se je zveza delodajalcev izrekla za generalno izključitev delavcev-livarjev, okolo 30.000 mož. S tem je število izključenih na 80.000 narastlo. Generalštrajk je za 4. avgusta namenjen.

Portugal.

Lizbona, 2. avg. Na javnem shodu svobodomiselcev vsih strank — osobito pa republikancev — se je sklenilo, da se organizira velikanski sprevod, kateri koraka pred parlament in tam zahteva da se zatrejo vsi verski redovi na Portugalskem, kakor tudi da se odpravijo zakoni, koji prepovedujejo svobodno versko prepričanje.

SOPOTNIK!

Ako kateri Slovencev dne 19. avgusta t. l. s Cunard parnikom "Pannonija" — iz New Yorka v Trst — v staro domovino potuje in si II. ali pa I. razred poslužuje, je naprošen, da to našemu upravništvu takoj naznani.

"Glas Svobode Co."

SVARILO!

Ožjega somišljenika sosedov izza plota gosp. Udoviča odločno svarimo še enkrat (da ne bo pozabil), da ako še katerikrat izmakne naš list "Glas Svobode" v tiskarni, bomo napram niemu nastopili, kakor se nastopi proti navadnemu — tatu. Toliko za danes, da se ne boste izgovarjali, — mogoče kasneje!

Upravništvo "Glas Svobode".

Lizbona, 3. avg. Peticija je bila danes postavodajnemu odseku izročena in senator Comacho je stavil predlog, da se zadeva v pretres vzame. Predlog je bil zavržen na kar je nastal na galerijah grozen vrišč. Med poslanci je prišlo do tepeža, mize in stole so premetavali in ko se je zbornica s silo izpraznila, se je tepež in hrup na cesti nadaljeval.

Španija.

Bayonne, 2. avg. Zanesljive vesti, katere so iz San Sebastian semkaj došle, poročajo, da je vsa severna Španija silno razburjena. Vse delavnice in rudništva so napovedale splošno stavko. Vlada je zavarovala vse brzojave in telefone v nemirnih provincijah, da prepreči sporazumljenje voditeljev stavke. Poročila časniških brzojavk so do cela prepovedane in vsled tega je veliko število časnikov prenehalo izhajati. Delavstvo je silno razburjeno. Iz Madrida se poroča, da je kralj Alfonzo zaradi skrajno neugodnega položaja, ves potrt. On je nameraval s vojo priljubljenostjo osebno v razmerje poseči,a bil je s težavo odvrnjen, da ni šel v Barcelono.

Ministrski predsednik Maura, se je izrazil, da ako bi šel kralj v anarhistični kotel (v Barcelono), bi toliko pomenilo, kot da bi izvršil samoumor.

Visoki vojaški časniki so silno nejevoljni nad vlado zaradi časniške cenzure. Oni trdijo, da je ljudstvo še bolj razburjeno, ker resničnega položaja ne izve.

Oran, Algir, 2. avg. Častniki od parnika "Emir", kateri je iz Melille priplul, pravijo, da so bitke med Afričani (Mauri) in Španci, za poslednje zelo neugodne. Špancev je baje že preko 3000 ubitih in ranjenih, a natančno število se ne da dognati.

London, 2. avg. Specijalna brzojavka iz Cerbere, potrjuje vest, da je bilo v Barceloni 199 ustašev na smrt obsojenih in v Fort Montjuich ustreljenih.

Dunaj, 3. avg. Don Jaime, pretedent, pravi, da ne bo šel v Madrid, da bi ustajo v svoj prilog izkoriščal. Njegovo bivanje na Nižjem Avstrijskem naj služi v dokaz za to. On pravi: "Stranka Carlistov, je stranka redu. Nikoli ne bom Špance proti Špancem vodil. Ako bodem na čelu vojne kedaj se na Špansko povrnil, tako se bo to le zgodilo da napravim red. To se zamore zgoditi ako revolucijonarci kralja Alfonzo prepodé, ali pa če bo blagor očetnjave to zahteval."

(Op. ur. Razni francoski in italjanski časniki poročajo, da je ves ljudski srd v prvi vrsti proti duhovščini naperjen. Veliko cerkva in samostanov so razdjali in požgali ter nune in duhovnike prepodili, in nekoliko pa tudi pobili. Kdor pozna žalostno zgodovino španskega naroda, in pa če se pomisli, da je najmanje 75 odstotkov E. prebivalstva, ko ne umi ne pisati ne čitati, tedaj duševno zaostalo [illegible] 60[illegible]. In pa če se pomisli, da je skrajno siromašno ljudstvo veliko stoletja trpelo pod krutim izkoriščanjem neštevilnih duhovnikov, raznih menihov in raznih nun in redovnic, tako se ne bo čudil, ko je konečno do vehementnega izbruha prišlo! "Edina zveličavna krščansko katoliška cerkev" ob jednem pa najbrutalnejša, ja celo zločinska inštitucija, je imela nevedno špansko ljudstvo toliko v verigah zakovano, da najradikalnejši socializem ne bi bil tu nič opravil, toraj je posegel vmes anarhizem. Tako se vsaj trdi od treh strani: vlada, kapitalizem in pa farška druhal — katera je kriva vsega zla. Mi, po naši skromni pameti, smo drugega mnenja. Kakor povsod, tako sti tudi na, kakor rečeno duševno zaostalem, Španskem vlada in kapitalizem roka v roko delali. Neizogibni in brezdomovinski klerikalizem je tukaj svoje polje imel, kakor nikjer drugod. Žel je pri vladi, žel je pri kapitalistih in ropal je pri nevednem ljudstvu. Nebesa in pekel je bilo orožje, skaterim je najostudnejše zločine doprinašal.

Konečno je prišlo do tega, kar je priti moralo, in da je prišlo temu ni anarhizem kriv, marveč in predvsem je temu kriva nenasitna in zločinska duhovščina. Ona je odgovorna za prelitje krvi in za grozno gorje, ktero prenaša špansko ljudstvo od časa prvotnega pojava krščanstva na tužni zemlji, koja se danes maščuje nad svojimi brezvestnimi trinogi.)

5.000.000 prebivalstva v Chicagi.

Vprašanje časa je, ko bo Chicago z New Yorkom tekmovala in s številom prebivalstva poslednje mesto prekosilo. Število 5.000.000 prebivalstva utegne Chicago leta 1914 doseči. Mestni statiskar Francis Eastman je to po sedanjih podatkih preračunal in trdi, da se bo njegov proračun uresničil. Ravnokar je izšla ročna knjižica, v kateri so vsi štatistični podatki navedeni in zelo zanimivi.

Možitve željnim zastopstvu nežnega spola se kaže rožnata prosperiteta, kajti moškega prebivalstva izkazuje zadnjo štetje 1.307.015 butic, a temu nasprotno je ženskih glavic samo 1.265.820 "Amerikancev" je okroglo 670.000 komadov, potem pridejo Nemci 664.000, Irci ie 241.000, Poljakov 143.000, Švedov 123.000 in Čehov 116.000. Vsem skukaj je 36 narodov zaznamovanih, od teh je najmanje Albancev **in nobenega Slovenca!!**

Slovencev vtegne biti v Chicagi preko 5000, a so sami Sattler-ji, Hermanni itd. itd.

Novodobni svetnik.

Da imajo razni svetniki svoje posle za opravljati, to bo vsakemu "pravovernemu kristjanu" znano, da je pa tudi svetnik, kot zaščitnik emokov — knedelnov — to pa ne ve vsaki in vendar je tako. Takega novodobnega svetnika so si v Avstriji prisvojili. Vse kaže da svoj poklic izvrstno izpolnuje; kajti dela izvanredne čudeže, kateri so se koj v pričetku dobro obnesli.

Clemenc Hoffbauer se imenuje ta najnovejši svetnik, in da je bil svoječasno "nebeški agent" to je samo ob sebi umevno. O njem pripovedúje avstrijski drž. poslanc žúpnik Bauchinger nastopno čudezmo in obenem mično dogodbico: Prednica reda "Dobrih sestra" Thaddäa je hotela — bilo je to dne 9. junija 1820 — izvanredno okusne grušče emoke (Griesknödel) narediti. Toda ni šlo pa ni šlo; grušč je bil trmoglaven in emoki se niso dali narediti. In ko se Thaddäa že ni znala več pomagati, pokleknila je pred sklado, v kateri je bil grušč, ter se zatekla k "blaženemu" patru Hoffbauerju, ga pomoči prosila in pobožno v ta namen "očenaš" zmolila. Potem je vstala, čudež je bil storjen in emoke je prednica z lahkoto naredila.

Take budalosti se tiskajo v dvajsetim stoletju in najhuje je pa to: da se budalost veruje, ker neumnih je še vedno toliko kot peska v morju.

Ali ste že ponovili naročnino na "Glas Svobode"?

IZ DELAVSKIH KROGOV.

New York, 1. avg. Grozno mučenje je morala neka nemška rodbina prestati, katera je bila od gladovne rudniške družbe na jug poslana. Ernst Beckmann družinski oče, pripoveduje sledeče:

"Jaz sem do cela obupan, in čudim se, da sem še med živimi. Jaz Vam hočem naše doživljaje povedati. Popoldan ob 3. uri smo se z ladjo odpeljali, bile so nas tri rodbine, dve nemški, ena ogrska toda nemško govoreča. Ko smo na ladjo prišli, odvedeni smo bili v medkrov. Nobeden moški ni več zaslužil kot po 45 centov na dan za deset urno delo. Za tako gladovno plačo naj bi moški delali. Poskusili smo še drugi in potem še tretji dan in konečno smo sklenili, da vsi pobegnemo. Toda kako vteči? Po noči so bila naša stanovanja od čuvajev s samokresi in konji zastražena. Vsled strahu in razburjenosti nisem mogel zaspati na pobeg za enkrat ni bilo misliti ker Kiokee je ozka dolina, na obeh straneh z visokimi hribovji obdana. Ko bi bili le en hrib prekoračili, bili bi vže v Kentucky. Sklenili smo tedaj, da po dnevu vsi odidemo. Zvezali smo našo prtlago, in šli kot cigani iz vasice, toda takoj so nas obkolili in dolgo smo morali protestirati predno so nas izpustili."

21.000 krojačev na stavki.

New York, 4. avg. — V Manhattanu je včeraj narastlo število štrajkujočih krojačev nad 13.000. V celem New Yorku je sedaj čez 21.000 krojačev na stavki.

Pri sklepu lista.

Pittsburg, Pa. 4. avg. Stanje štrajk v McKees Rocks, se je poostrilo. 155 ljudi je bilo od Hudson River Company tu sem poslanih, da nekako število voz od Manhattan podzemske železnice izgotovijo a so se stavkarjem pridružili. Do nerednosti ni prišlo, a inozemski štrajkarji so na to, da se se došli delavci stavkarjem pridružili, tako glasno veselili, da so bili pomožni sheriffi alarmirani.

Pittsburg, Pa. 4. avg. Kakor se je pričakovalo, da bo Pressed Steel Car Co. rodbine štrajkarjev iz stanovanj zapodila, se ni uresničilo. Stavkarji so se danes dopoldne posvetovali, nakar je eksekutivni odbor šel v office družbe, kjer se z uradniki posvetujejo, kakor rečeno v svrho zaključka štrajka.

Hannibal, Mo. 4. avg. Štrajk tisoč inozemskih delavcev Atlas Portland Cement Co. je končan.

Companija je zahtevo štrajkarjev za 10 odstotni priboljšek plače, ugodila in stavkarji so šli na delo.

$55,000,000 manj prometa v letu 1908.

Washington, D. C. 4. avg. — Ekonomični vzroki, ki so manj ali več škodovali svetovnim trgovskim središčem v teku leta 1908 so imeli slab efekt na mejnarodno unijo ameriških republik, kakor kažejo številke, sestavljene po mejnarodnem uradu republik.

Trgovina med raznimi državami v letu 1908 je segala $4,848,-019,947 proti $5,415,798,197 v letu 1907 toraj je bila zguba, za $550,000,000. V letu 1908 pripada od celoskupne svote na Združene države svota $2,869,282,928 v letu 1907 pa $3,346,596,025 toraj leta 1908 $477,313,097 manj kot pa v l. 1907. Latinska Amerika je imela prometa za $1,977,737,019 toraj za $89,647,589 manj kot v letu 1907.

Iz teh številk se pač lahko uvidi, kako krizo smo imeli tu v Ameriki. Kedar pade promet kake države za toliko tisoč miljonov dolarjev, tedaj se pač lahko razume, da miljoni delavcev so bili brez dela, brez denarja — življenskega sredstva.

Nove hišne številke.

S prvim septembrom t. l. stopi v veljavo v mestu Chicago, Ill. nova hišna numeracija. Številke bodo po sedanjemu sistemu vvrščene.

IZ COLLINWOOD, OHIO.

Prosimo da uvrstite teh par vrstic v naš vrli list 'Glas Svobode'.

Malo kedaj se sliši iz naše naselbine, toraj hočemo poročati, da kar se dela tiče se dela še dosti dobro, toda zaslužek je bolj pičel, a čašo piva se lahko spije, ker mokra stranka je nad suho zmagala.

Tukajšnji soc. slovenski klub št. 2 lepo napreduje in ima svoje tamburaše, kateri so dobro izvežbani.

V prid kluba priredimo izlet in sicer dne **15. avgusta popoldan v Nottingham 126. stop šor line.**

Kličemo in vabimo vse svobodomiselne rojake k udeležbi izleta

Za odbor:
John Potočar, Alojs Škof,
Karl Kotnik.

Ali je to krščansko?

Metodistovske in druge katoliške bukvarne plačajo delavkam-dekletom po $2.00 na teden. Če katoliške vere tako suženstvo podpirajo tedaj ni čuda, da se jih kritizira. In kaj naj misli delavec o takih katoliških podjetjih. Cerkev, ki vrjame v stradanje telesa, da zveliča dušo na tak grd način je vredna ostre kritike. S tem, da nekatere katoliške bukvarne plačajo samo $2.00 na teden, direktno prisilijo mlada dekleta, da poleg tega dela, še postrani kaj zaslužijo, ako hočejo, da žive.

Že zopet.

Minneapolis, Minn. 2. avg. — Z današnim dnem je stopil v veljavo zakon, ki prepoveduje prodajo papirja in cigaret v državi Minnesota.

Kako se naši politikarji kaj radi zoperstavijo vsaki malenkosti, obratno pa so slepi in neganljivi, kedar se gre za delavske koristi kot n. pr. osem urni delavnik itd.

Zemljišča v Montani.

70.000 akrov najboljše irigirane zemlje, ki se nahaja v obližju Valier (Montana) bo odprto za naseljevanje 7. okt. t. l. Registrira se 1, 2, 3, 4, 5 in 6 oktobra. Ta Carey segregacia bo šla po primeroma zelo nizkih cenah. Cena in pogoji stavljeni po državnem zemljiškem odboru (State Land Board) je $40.50 za aker. s tem je plačana zemlja in večna pravica vode. Pri sprejemu lastninske pravice se takoj plača po $3.50 za aker, ostanek pa se plača v petnajstletnih obrokih. Poroča, se da v tem zemljiškem pasu vspeva koruza in zemlja je vredna v primeri z drugimi zemljišči najmanj po $200.00 aker, in brezdvoma bo kmalu pošla, ker home-seekerji se že zdaj poganjajo za isto.

Svetovni revež.

vatikanski jetnik, za katerega se dan in noč berači, je nedavno tega podedoval del zapuščine Dona Carlos, kateri se ceni na $2,000.-000. Don Carlos je bil rojen v Trstu in je pretendiral po kraljevskem stolu Španije.

Listu v podporo.

T. Wershnig 50c; L. Škerl 50c; V. Kulovitz nabral na veselici in sicer so darovali: V. Kulovitz 25c, J. Marentič 25c, J. Junko 25c, J Zajec 50c, F. K. 25c, L. Skubic 25c, V. Skubic 25c, M. Gaishek 50c, Neimenovan 25c, F. Mertič 25c, J. Benko 25c, J. Cvetkovič 25c.

NA PRODAJ.

Proda se hiša in lota, z vsem premičnim in nepremičnim premoženjem. Lota je 50 čevljev široka in 150 dolga. Na vrtu je zasajeno sadno drevje in vinska trta, katero že rodi. Hiša ima 4 sobe, je delana iz lesa in je na novo pobarvana. Skeden je iz cementa; vodnjak je poleg hiše in je 65 čevljev globok. Za natančnejše informacije in ceno se je obrniti na J. Kaiser, Box 58, Dalzell, Ill. 30-34

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST. **Spisal FRANJO LIPIC**

DRUGI DEL.

XXXX.

Mara je bila po Tomovem neprostovoljem odhodu tako zbegana, da ni vedela, kaj bi storila. Samo eno ji je bilo jasno: da so njenega Toma vkovali v železje in ga odgnali kakor hudodelca, da so ji vojaki vzeli ljubca in ga morda usmrte.

V prvem trenotku jo je prevzela žalost in razjokala se je naglas, toda bila je čvrsto in zdravo dekle, vajeno vsakovrstnih nevarnosti. Vedela je, da s solzami in z vzdihi Tomu ne pomaga iz nevarnosti, da ji je treba kaj storiti, če hoče svojega ženina oteti in se kdaj ž njim povrniti v domovino.

Tomo ji je bil naročil, naj gre od Nikozije naravnost v gore in naj tamkaj poišče gorski gradič ter pove vsem prebivalcem, kaj se je zgodilo. A čemu? Zdelo se ji je, da bi to bilo zgolj potrata časa. Grajska gospoda, si je rekla, pač ne bo radi Toma zapustila svojega skrivališča in šla v nevarnost samo zato, da bi rešila ubožnega kmetskega fanta. Toda, ker ji je bil Tomo tako naročil, je sklenila, da izpolni njegovo željo.

Šla je v vas, kjer so prebivale skoro same ženske, kajti moški so bili vsi pri piratih na morju. V domači hiši je slišala pri vratih globok moški glas. Ker ji je bil oče prepovedal stopiti v sobo, kadar so tuji ljudje v hiši — saj piratski pogovori niso bili za ušesa nezanesljivih deklic — je Mara ostala pri vratih in sedeč na klopi vse slišala, kar je tuji mož pripovedoval njeni materi.

— Obvestite torej vse naše ljudi, da naj bodo pripravljeni za naskok na Turke. Prijeli jih bomo od dveh strani. Kralj Gjačič pride z vsemi ladjami, kar jih premore, pred Famagusto in napade turško brodovje. Obenem napademo pa tudi turško armado na kopnem. Od mesta jo naskoči beneško vojaštvo, mi pa jim pridemo od zadaj. Tako bodo med dvema ognjema in sam zlodej bi moral biti z njimi v zvezi, če bi jih ne premagali.

— Težko pojde, je nato odgovoril ženski glas. Naših ljudi ni skoro nič doma. Kar jih ni na morju, so se razkropili po otoku ali pa so vstopili v beneško armado.

— Na vsak način poskrbite, da bodo ljudje čimprej obveščani. Mene in Ladislava Gjačiča so bili Benečani ujeli v podzemskem rovu. Obljubila sva jim pomoč kralja Gjačiča in če se ta obljuba ne izpolni, je Ladislav izgubljen. Benečani ga bodo obesili. Povejte to našim ljudem. Za kralja Gjačiča so doslej še vse storili in store to tudi sedaj.

Mara se je prestrašila, kajti ti nameni piratov so pomenili novo nevarnost za njenega Toma. Uvidela je, da ne sme zamuditi nobenega trenotka. Ker se je bala, da bi je mati ne pustila z doma, če bi ji razodela svoj namen, se je tiho splazila iz hiše in pohitela v gore, koder se je pasla itak maloštevilna živina vaških piratov. Našla je tam edinega konjiča očetovega. Napravila si je iz vrvi uzdo in vajeti, zajezdila konjiča in oddirjala ž njim proti Nikoziji.

Potovanje je trajalo tri dni. Mara je sebi in svojemu konjiču privoščila le malo pokoja. Srce ji ni dalo miru. Večkrat bi bila najraje obrnila in odjezdila proti Famagusti nazaj, a rekla si je, da mora na vsak način izpolniti Tomovo naročilo. In zopet je podila konjiča, kar je mogla.

Vsa izmučena in sestradana je tretji dan dospela do razvalin porušene Nikozije. Pogled na te ruševine, na te dokaze strašnega divjaštva turških barbarov, je bil nadvse žalosten, v Mari pa je obudil le najsrčnejše veselje. Težka, dolga in nevarna pot je bila končana.

— Od Nikozije naravnost čez polja proti goram, si je Mara v duhu ponavljala naročilo Tomovo in obrnila konjiča v tej smeri ter ga zopet začela naganjati kar je le mogla. Dasi je čutila, kako pojemajo njene moči, je vendar podila konjiča vse huje in huje. Strah je bilo, da omaga spotoma, a prav ta misel, da bi bil Tomo izgubljen, ji je dajala moč, da se je vzdrževala na konju.

Naposled je dospela do gora. Videla je na polju ljudi in izvedela od njih, kje leži gorski gradič, kamor je bila namenjena.

— Še dve uri je do gradiča, so ji povedali ljudje in ji pokazali pot in ji prigovarjali: Ostani raje pri nas ubožica, saj si že vsa upehana in izmučena.

Toda Mara ni hotela ostati in bi ne bila ostala za nobeno ceno na svetu. Vedela je, da ne bo mogla takoj domov, nego da bo morala nekaj dni počivati v gradu. Medtem, si je mislila, bodo Tomu lahko prišli na pomoč njegovi prijatelji.

In zopet je podila konjiča po strmih gorskih potih. Mračilo se je že, ko je zagledala v daljavi močno utrjen gradič. Omahovala je sicer na konjiču, a njeno srce je vriskalo, saj je bila na cilju.

Grajska družina je z gosti sedela pred hišo pri večerji, ko je v stolpiču nad vratmi nastanjem stražar zatrobil na rog v znamenje, da želi tuj človek priti v grad. Vsa družba se je zganila. Pred turškimi vojaki bežeči ljudje so se pogostoma oglašali v gradu, a Nikolaj Mirabello jih je sprejemal k večjemu le za nekaj dni in samo če so bili gosposkega stanu. Kmetske ljudi je oskrbel z živežem in jih poslal naprej v gore, zakaj bilo mu je na tem, da je kar mogoče malo jedcev pod njegovo streho, saj se je itak vsak dan bolj bal, da začno Turki oblegati njegov gradič.

Sluga, ki je bil pohitel k vratom gledat, kdo da je, se je kmalu vrnil.

— Milostivi gospod, pred vratmi je mlado kmetsko dekle, je sporočil sluga graščaku. Sirota je tako upehana in izmučena, da še govoriti več ne more.

— Pripelji jo semkaj in do jutri naj ostane pri nas.

Čez nekaj časa so se odprla grajska vrata, a sluga ni pripeljal tujega dekleta pred graščaka, nego začel klicati na pomoč.

Mara je bila od utrujenosti, od silnega napora in duševnih muk izgubila zavest in tresla jo je mrzlica, da je sluga mislil, zdaj in zdaj mu umrje na rokah. Do gradu je močna volja pomagala Mari premagovati telesno slabost, čim je pa stopila s konja, je omagala.

Vsa grajska družba je hitela k vratom. Sluge so prijeli Maro in jo nesli v poselsko sobo, kjer so jo ženske spravile v postelj in jo močile z octom, ne da bi mogle dekletu pomagati. Mara je mahala z rokami okrog sebe in govorila čudovito zmešane stvari.

Tudi vojvodinja Asunta je prišla gledat, kaj je s tujo deklico, a zatrepetala ji je duša in vsa zbegana je planila k postelji, ko je zaslišala dekletovo fantaziranje. Razločila je samo imena Tomo in Kržan, Ladislav in kralj Gjačič, a to je zadostovalo, da so jo obšle strašne slutnje.

— Nekaj se je moralo zgoditi, nekaj groznega, si je rekla Asunta. Kržan in Tomo sta ali v nevarnosti ali pa sta mrtva. Kdo ve, odkod je to dekle prijezdilo, morda celo od Famaguste. In zakaj je prišla prav sem. Ali me kliče morda Kržan?

Asunta ni imela več miru. Ostala je pri Mari in ji sama stregla. Skuhali so dekletu raznih zelišč in mu jih dali piti, grajska gospa je pa znesla vsa zdravila, kar jih je bilo pri hiši.

Asunta je z največjo pazljivostjo poslušala fantazije. Ujela je pač marsikaj, toda zveze ni našla. Mara je govorila o beneških vojakih in o piratih, o podzemskem rovu in o piratski jami, o vešalih in o rešitvi in vsaka njena beseda je povečala skrb in strah vojvodinje Asunte.

Vso noč in ves naslednji dan je prebedela Asunta ob postelji Tomove neveste. Grajski valpet se je nekoliko spoznal na bolezni in na zdravila in je sodil, da Mara ne bo več ozdravela.

Tedaj pa se je vojvodinja Asunta odločila, da zapusti gradič Nikolaja Mirabella in da gre poizvedet, kaj je s Kržanom in z njegovim Tomom. Kržan ji je bil pri svojih obiskih večkrat pripovedoval o podzemski jami, v kateri se je bil nastanil s svojim oddelkom vojaštva in od koder je Famagusto preskrbljeval z živili. Tudi ji je bil pripovedoval o rovu, ki vodi iz vodnjaka v mesto. Asunta je vedela, kam se mora obrniti, če hoče izvedeti kaj o Kržanu in o Tomu in jima pomoči in zato se je lahko odločila za odhod.

Stari Mirabello je bil ves iz sebe, ko mu je Asunta naznanila svoj sklep in tudi vsa grajska družba je strmela.

— Lepo Vas prosim, vojvodinja kaj vendar mislite, je vzkliknil Mirabello. Ali ne veste, da Vam je, če ne že smrt, vsaj onečaščenje takorekoč zagotovoljeno, če zapustite moj grad? Turško vojaštvo je preplavilo že večji del otoka, okrog Famaguste pa se ne smete prikazati, sicer Vas takoj primejo. Stare ljudi in otroke puščajo Turki še v miru, drug pa ni nihče varen pred njimi.

Ravno tako kakor stari Mirabello, so tudi drugi grajski prebivalci prigovarjali Asunti naj ostane in ji slikali nevarnosti, katerim se hoče izpostaviti, v tako strašnih barvah, da jih je samo zazeblo pri misli na usodo, ki zna zadeti Asunto.

Molče je vojvodinja Asunta poslušala vse to prigovarjanje. Kako majhni in malo značajni so se ji zdaj zdeli vsi ti ljudje, ki niso pojmili njenega sklepa.

— Ti ljudje ne vedo, kaj je ljubezen, si je mislila Asunta, ti ljudje bi me tudi ne razumeli, če bi jim rekla, da žrtvujem rada čast in tudi življenje, samo da rešim Kržana.

Asunta je zapustila Mirabellov gradič še tisti dan. Mirabello ji je dal na razpolaganje kmetski voziček in star hlapec je za bogato plačilo prevzel nalogo, da pelje Asunto do gore, kjer je domnevala, da je piratska jama. Asunta je slekla svojo dragoceno obleko in se napravila v razdrapano obleko kmetske ženske. Svojo snežnobelo polt si je pomazala s pepelom in med umetno razmršene lase natresla moke. Podobna je bila zdaj starikavi ciganki in upala je, da v tem kostumu srečno doseže svoj cilj.

Po večdnevnem težavnem potovanju je vojvodinja Asunta dospela v bližino Famaguste. Na eni strani je ležalo pred njo morje, na drugi so se dvigale nebu pod oblake gore, spredaj v daljavi nekaj ur pa je ležalo oblegano mesto. Iz pripovedovanja Kržanovega je imela nekaj četudi meglenih pojmov o krajevnih razmerah. Vedela je, da so Turki užgali blizu piratske jame in blizu morja ležečo veliko vas in uganila je, da ne more biti več daleč od tega kraja. Ker je znala dobro tudi grški, se je z ljudmi, ki jih je srečala, prav lahko porazumela in od njih izvedela vse, kar je hotela.

Tako je prišla do vasi, kjer je bila doma Tomova nevesta, in tam je predvsem odslovila svojega voznika. Hotela je sama iti med ljudi in iskati Kržanovo sled, vozniku pa je ukazala, da se vrne do prve vasi in tamkaj nanjo počaka.

Peš je nadaljevala svojo pot kot ubožna stara ciganka. V svojo obrambo je imela pri sebi le bodalo, za vse slučaje pa stekleničico strupa. Zavedala se je v polni meri vseh nevarnosti, katerim se izpostavi, a vendar je pogumno nadaljevala svojo pot.

V piratski vasi, kamor je prišla Asunta šele proti večeru, je bilo nenavadno živahno življenje, prav kakor da bi se pripravljalo kaj izrednega. Asunto je osupnilo, da je videla toliko moških, tudi krepkih, zdravih mladeničev, zakaj Kržan ji je bil povedal, da so vsi moški pobegnili pred Turki na morje in da žive kot piratje. Začela je domnevati, da so ti mladeniči piratje, ki hočejo kaj ukreniti, da osvobode Ladislava Gjačiča, o katerem je vedela, da je v rokah proveditorja Bragadina. Ustrašila se je, da je med temi ljudmi kak pirat, ki jo pozna, bodisi z Gjačičeve ladje ali z otoka Avgona. Kdo ve, morda bi jo le spoznal, potem bi bila sama izgubljena in bi tudi Kržanu ne mogla pomoči.

Na drugi strani pa si je rekla, da bi ji utegnilo biti na korist, če bi izvedela, kaj nameravajo piratje in ta misel jo je napotila, da je ostala v vasi in poiskala prenočišča pri hiši, kjer se je sukalo največ teh mladeničev. Poslali so jo v napol podrt hlev, kjer si je pripravila ležišče blizu vrat, tako da je mogla vse umeti, kar se govori na dvorišču.

Šele tu je začela vojvodinja Asunta natančneje preudarjati, kaj naj stori. Doslej ni bila nikdar toliko zbranih misli, da bi mogla to storiti. "Le v Kržanovo bližino, potem se že pokaže, kaj storim," to je bila njena edina misel med dolgim potovanjem. Zdaj, ko je bila dospela v to vas, iz katere je morala začeti svoje delo, si je belila glavico, kaj naj stori in kako naj reši Kržana. Naj-li gre iskat podzemsko jamo in najprej poskusi izvedeti od beneških vojakov, kaj se je pravzaprav zgodilo s Kržanom, ali naj poskusi poiskati vodnjak, iz katerega vodi podzemski rov v Famagusto in naj stopi pred proveditorja Bragadina? Da je rov skrbno zastražen, o tem Asunta ni dvomila ali rekla si je, da bi je morda več ne pustili iz mesta, če bi se ji sploh posrečilo notri priti, vojaki v jami pa bi jo morda smatrali za vohunko in kdo ve kaj storili ž njo.

Čim bolj je Asunta premišljevala o vsem tem, toliko nemirnejša je postajala in toliko večje so bile njene skrbi. Minevale so ure, toda Asunta ni našla pokoja.

Moralo je biti čez polnoč, ko je naenkrat začula z dvorišča močan moški glas, ki ji je v hipu pretresel vse živce, da je prestrašena skočila s svojega ležišča in se stisnila v najtemnejši kot.

— Bežite, Turki so za nami!

Tako se je glasil klic, ki ga je bila slišala Asunta, a ni je vznemirila vsebina tega klica, vznemiril jo je ta glas.

— Kralj Gjačič, je dihnila Asunta z drhtečimi ustnicami in prešinila jo je toliko groza, da je s tresočimi se rokami vzela iz nedrij stekleničico s strupom.

— Turki gredo, se je razlegalo po vasi. Od hiše do hiše je šel ta klic in ljudje so pribežali iz svojih hiš ali izpod razvalin svojih pribežališč ter v blaznem strahu bežali proti goram, kajti nihče ni bil oborožen in nihče pripravljen na ta nenadni napad.

Tudi Asunta se je splazila iz hleva in bežala, a ne za pirati, nego na nasprotno stran, ven proti morju. Trdno je bila prepričana, da bi jo kralj Gjačič vzlic ciganski opravi spoznal na prvi pogled in zato je bila v tem hipu njena edina misel, priti iz njegove bližine.

Tekla je, kar so jo nesle noge in vsa upehana dospela na obrežje. Tam je našla več ljudi. Nekaj vaščank je bilo v naglici zbežalo na to stran in hitele so odvezovati ribiške čolne ter se pred Turki rešiti na morje. Nihče ni branil Asunti, da je stopila v čoln, v tej nevarnosti se ni nihče zmenil za to, da je tujka.

Z morja, ko je bil čoln že v primerni razdalji od brega, se je ozrla Asunta nazaj na vas. Bila je vsa v plamenu in pri tem groznem svitu je uzrla trume vojakov, ki so sledili v divjem diru bežečim piratom in pobijali in klali kar so dohiteli, moške in ženske in tudi otroke.

(Dalje prihodnjič.)

Priseljevanje v mesecu junija.

V juniju mesecu je v New yorško pristanišče 90.391 oseb dospelo. Od teh je bilo 12.325 ameriških državljanov, 12.325 kajutnih potnikov in 65.812 emigrantov. Od zadnjih je bilo 984 deportiranih.

Priselniki se razvrstijo po narodnostih kakor sledi: Avstrijancev 9077, Ogrov 6264, Belgijevcev 272, Bolgarov 153, Dancev 538, Francozov 427, Nemcev 2162, Grkov 2382, Lahov 16,591, Nizozemcev 491, Norvežanov 1142, Portugizev 275, Rumuncev 170, Rusov 15.358, Španccv 110, Švedov 1177, Švicerjev 212, evropskih Turčinov 1323, Velikobritancev in Ircev 5083; ostala Evropa 12, Indija 26, aziatska Turčija 1091, ostala Azija 14, Afrika 115, Australija 16, Britis-Severna-Amerika 35, Mehika 44, Južna-Amerika 258 in Zapadna India 941.

Večino priseljencev tvorijo Lahi in Rusi, kateri skupno 31.949 tedaj približnje polovico vsih reprezentujejo.

Denar, katerega so priseljenci skupno prinesli s seboj, znaša $1.194.109 in sicer je prišlo pogle[illegible] imetjem čez $50 in 43.427 [illegible] kot $50. K sorodnikom [illegible] potovalo 54.901 oseb, k prijate[illegible] 8752 in brez naslova je bilo 1159.

Opozarjamo rojake, da nam bode knjiga "Opatov Praporščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane le 35c. poštnine prosta.

ODPRTO PISMO!*)

Gosp. Joe Wolffu, ob enem zastopniku "Slov. Naroda" v Pueblu, Colo.

Sicer se dosti nebrigam za Vaš "kratkočasni listič", pa vendar sem v zadnji izdaji opazil dopis iz Salt Lake City, od dne 24. julija 1909. — Vse kar je v tem dopisu je zlagano, toraj Vas jaz v imenu vseh tu živečih rojakov, imenujem podlega lažnjivca.

Jaz Vas osebno poznam, da ste skoz in skozi farški podrepnik in vsestranski mazač, kar jaz mislim, da je ravno to Vas napotilo do obrekovanja vsled nesloge, ker nismo zadovoljni da bi novo cerkev zidali. In zakaj? Zato ker smo sami sprevideli že v stari domovini, da cerkev nam nič ne hasni marveč samo berači — kmeta — v stari domovini, v blaženi Ameriki pa — delavca. Združeni smo še dosti dobro, zakaj napredno življenje in organiziranje v delavski stvari je naše geslo.

Vi nas imenujete brezobražene, nesložne in neumne, in vse mogoče laži nam predbacivate. Ako ste pa Vi gosp. "Jožek", toliko bolj izobraženi kot mi — dobro za Vas; toda vseeno mislim, da ni take debele izobrazbe, kot si jo sami pridevljete.

Kaj pa Vam, ki govorite od "bokečka" pive? Ali se niste pošteno oddahnili pri njem? O, joj!

Tudi pravite, da lahko živite, kamorkoli se namenite. Aha, dragi "Jožek" zopet lepa, — za poč't! Vi za druzega niste, kot da Vas pošljemo na daljni jug ovce pasti, ne pa za zastopnika, da bi hujskali in unemali prepir med delavskimi krogi.

Kaj pa je Vam, dragi "Jožek", koristila angleščina v Beču, Trstu, Reki in v Ljubljani? Gotovo ste bili za Ameriškega konzula, ali pa kakega prefriganega agenta; pa skoraj tudi to ni gotovo, ker Angleščine še sedaj niste dobro zmožni.

Kako pa, da si moramo za vsako reč tolmača iskati. Ali je kdo Vas prosil, ali potreboval? Mi si znamo sami raztolmačiti bolj nego Vi akoravno ste tako "grozno pametni".

Kaj pa pomeni: "Morebiti da si bode te besede kateri v glavo vzel in se začel učiti"? Oh, oh, "Jožek", kaj se hočemo vendar iz Vašega lista učiti? Ker to smo mi že davno znali in tudi pozabili, kar Vaš list podučnega priobčuje. Morabiti k spovedi hoditi, 'sv.' misijonom ali pa Vašim črnim haljam naše novce nositi? Ha, ha, ha, ne boš, pa ne boš Joško kaše pihal!

Tudi se nam čudno vidi, da ste prišli v to "Mormon county", ker niste vajeni tega življenja, ker tu se ne sliši ne zahvalna pesem ne " Dominus vobiscum."

Koji gospodine Vam je dao posič, da ste amo dolazio, jer svoga živog dana njiste izlazili iz Pueblo što Vas je vendar napotijo, da ste se tu zglasili?

Na svidenje vremenski petelin! Bingham Canyon, Utah, 28. julija.

Več rojakov.

*) Za vsebino ni odgovorno ne uredništvo ne upravništvo. Podpisi so na razpolago.

Ameriška jednakopravnost.

Kakšne skoke delajo ameriški zakonojezdeci, kaže naslednji slučaj. Mož, kateri je 27 let v mornarici kot vojak Zdr. državam služil, ter se za deželo v vojni boril in si kolajno za hrabrost pribojeval, nemore vzlic temu ameriški državljan postati. Gre se za pomorščaka William Knight na bojni ladji "Connecticut". Mož je bil na neki angleški ladji na kitajskim obrežju rojen, in njegova mati je kitajsko-japonskega pokoljenja. In to je vzrok, da je bila prošnja vojaka za podeljitev ameriškega državljanstva odklonjena. Sodnik je rekel, da nikdo nemora postati državljan Zjd. držav ameriških, kdor je mongolskega rodu. Toda za ameriške kapitaliste svoje življenje tvegati, to je vsakemu slobodno.

Ameriške zakone je pač treba vse na gnojišče vreči, ker žnjimi se 'kulturno izobraženci' samo osmešijo, prizadetim pa škodujejo.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — **A Horwat, Joliet, Ill.**

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883
Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Banke

WELKY'S
Restavracija in gostilna,
552 Blue Island Ave.
CHICAGO
vogal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1458

G. C. Glaeser
FOTOGRAF. Povečanje slik
323 North 8th Street
nasproti pošte
SHEBOYGAN, WIS. Phone 295 Green

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

GOSTILNA!!!
JOHN DOBNIK
300 Reed St., Milwaukee, Wis
GOSTILNA!!!

ED. SIHRA,
izdelovalec finih **Havana** in **domačih smodk.** Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno.
612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**
650 Blue Island Ave.
deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

Frank Gregorič
priporoča rojakom-prijateljem svoj fino urejeni
SALOON
na 101 Main St., LA SALLE ILL.

SALOON
z lepo urejenim kegljiščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

VODAK-OVA GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL CANAL 1386

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, raznevrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.
J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

Edward Pauch
gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

TUKAJ živečim rojakom in onim, ki potujejo skoz Kenosho, priporočam svojo na novo urejeno
GOSTILNO
v obilen poset. Hrana in stanovanje se vedno dobi pri
LOUIS ROBSEL
113 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis

Podpisani naznanjam
Slovencom in Hrvatom
da točim v svoji **gostilni**
zraven **Atlas pivovarne** razven dobre Atlasove pive **MAGNET** tudi najboljša Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na
680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrzlem in gorkem prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno **kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.**

IG. F. HALLER, lastnik

Reinhold Kroll
Izdelovalec in trgovec na veliko s
VINOM IN LIKERJI.
"GREEN BELL"
naše specialiteta.
410 Greenfield Av. Milwaukee
Phone 1547 J.

Krist in rim. kat. cerkev.

V.

ZAKRAMENTI.

(Nadaljevanje.)

Kesaj se ali delaj pokoro.

Skoro vse "originalne" knjige novega testamenta so bile pisane v grškem jeziku in iz teh so prestavljali duhovni raznih narodov sv. pismo v domači jezik.

Grška beseda "Metanuzin" pomeni: "**kesaj se**", Rim pa tolmači to besedo popolnoma nepravilno s: "**delaj pokoro.**"

Da se overim o svoji trditvi pisal sem, kaj pomeni grška beseda "metanuzin" in obrnil se na kongresnega knjižničarja v Washington, D. C. proseč ga, da me informira kaj je pravo. Prejel sem sledeči odgovor z dne 24. julija:

"There are no variations in the various codices of the Greek Translations made directly from the Greek such as the Authorized, Thompson-s, Johnson's, Young's, Scott's, J. M. Ray's, the Revised use the word "repent" (kesaj se) . . . Translations made directly from Latin such as Mycliffe, Coverdale, Bishops and Donay, invariably employ the words "do penance". (Delaj pokoro.)

To mnenje prihaja od najboljše svetovne avtoritete in pomenja sledeče: Apostolji so pisali grško in brez izpremembe tolmačili besedo "kesati se in krščen biti za odpuščanje grehov" (Pog. 2-28) med tem ko Rim tolmači to besedo popolnoma v drugem smislu, kakor so jo rabili apostoli. Iz tega sledi, da Rimska-katoliška cerkev je zmotljiva in da je latinski prevod sv. pisma in poleg tega vsi drugi iz tega prevoda izdelani prevodi popolnoma v nesoglasju s originalom. Če se bi toraj na ta fakt opirali, bi lahko konstatovali, da knjige novega testamenta (izvzemši grškega originala) niso korektne in ne vsebujejo to, kar se je prvotno mislilo, pisalo in učilo. O veljavnosti sv. pisma, njegovi zgodovini itd. se bo spregovorilo kasneje, ko pride čas za to.

Spoved.

Ker pa rimska cerkev vzdržuje pokoro in odpuščanje grehov po duhovnu, potem je potrebno, da se temu doda še spoved duhovnu na privatnem, kar seveda Rim zahteva povsod, kamor je dosegel njegov bič.

Vse verske sekte imajo in priznavajo za dolžnost vsacega vernika da se spove svojih grehov. Toda osebno povedati svoje grehe duhovnu v spovednici ali kje drugje, je popolnoma druga stvar.

Javna spoved je bila za prvih časov kristjanstva, o kateri govore razna poglavja. Tako n. pr. čitamo v poglavju 19-18. "In mnogi, ki so vrjeli, so prišli in se spovedali itd. V. 19. Mnogi izmed njih, ki so "čarali" so prinesli svoje knjige in jih zažgali pred vsemi ljudmi." 5.-15. "Izpovejte svoje napake eden drugemu." Če bi pa bilo temu tako, potem se bi moral tudi duhovnik spovedati verniku, ravno tako kakor vernik duhovniku, toda rim. cerkev tega ne vidi in vso stvar popolnoma drugače tolmači, kakor tudi besedo **napake**, katere tolmači za **grehe**.

Spoved duhovnu, v privatnosti, ni niti enkrat omenjena v sv. pismu in sploh isto o kaj tacem ne govori. Ampak spoved, o kateri čitamo v sv. pismu je direktna spoved Bogu ne pa duhovnu ali po kaki drugi intervenciji, kar bodejo dokazali sledeči sv. pisemski reki: Psalm 51.4 (David moli k bogu za odpuščanje svojih grehov in za sanktifikacijo): "Proti tebi, tebi samo, sem grešil in storil to zlobo v tvojim pogledu itd."

Daniel 9.4. "In molil sem k gospodu, mojem Bogu, storil svojo spoved in rekel, O Gospod itd." V. 9. "Gospodu, našem Bogu spadajo milosti in odpuščanje."

Te in druge sv. pisemske izjave jasno kažejo, da je privatna spoved duhovnu napačna, obratno pa dokažujejo, da edino spoved bogu samemu je prava in krščanska.

Sedaj pa posvetimo nekoliko prostora efektu rimske zakramentalne spovedi ali privatne spovedi duhovnu. Rim trdi, da duhoven, ne oziraje se, kako degeneriran je isti, pohoten ali kriminalen, torej v vseh ozirih, pred bogom grešen človek, lahko s par besedami da odvezo drugemu grešniku, ki se je spovedal svojih grehov njemu, če prav je mogoče duhovnik večji grešnik kot vernik. To se seveda dostikrat pripeti. Taka odveza napravi, da se človek često čudi nad rimsko predrznostjo, kadar se trdi, da duhoven s isto oblastjo odpušča grehe kot bog. Še več. V takih slučajih bi človek vrjel, da bi hudič sam lahko nadomestoval boga v skrajnih slučajih.

Duhoven, katerega se smatra za božjega namestnika v spovednici, ga njegove verne ovčice obožujejo, češ, on nam lahko da paradiž ali nas pa za večno "ferdama". Svest si svoje namišljene moči in oblasti se zna nadkriliti nad vsakim srcem ter ga biča po svoji želji in volji. On celo drži pozicijo, da ljubljeni soprog ali soproga, brat ali sestra ne morejo upati da bi to dosegli, ker na podlagi te napačne oblasti, ki mu je dana in strah katerega ima verno ljudstvo pred njim, on zve za vsa njihova najtajnejša početja misli in skrivnosti, ker kadar se žena duhovnu na kolenih spoveduje, mu šepeta stvari, radi katerih, če jih bi razodkrila svojemu soprogu bi jo rudečica polila od pete do glave; na isti način mu zaupa dekle svoje skrivnosti, za katere bi rajše umrla predno jih bi razkrila svojim starišem. Ali je to kristjanstvo? Ne. Napačno tolmačenje sv. pisma, strah pred napačnimi nauki cerkve, strah pred peklom in hudičem — farškim bičem —, ki se tako spretno ovija po hrbtih verskih fanatikov. Ne rečem, da so vsi duhovni enaki, vsak je drugačen, a vsi pa imajo podobno vzgojo in podobne ali enake zapovedi. Duhovnova dolžnost je, da vprašuje grešnika o raznih seksualnih pregrehah in ga spominja če je grešil na ta ali oni način in kolikokrat. Če tega ne stori potem zanemarja svoj posel, dolžnost, ker njemu je tako zapovedano, da grešnika zvaja in izprašuje (ker sicer ne bi marsikaj zvedel in slišal.) Rimski bogoslovci Dens, Ligvorij in sv. Tomaž pravijo, "Absolutno je potrebno, da duhovni vprašujejo spokorjenke o takih stvareh, kot sensualnih in spolnih aferah, ker navadno so dekleta in omožene ženske preplašne, da bi se prostovoljno spovedale takih grehov."

Ali to zapopadete? Duhoven se ne sme ženiti, ob istem času pa je primoran vsaki dan govoriti s ženskami, ki so često poželjivo lepe in pridobitne, o pregrešnih stvareh, katere že vsled naravnega nagona razdražijo njegove lastne supresirane občutke do delovanja, katerih posledica pa je že tisoče in tisoče duhovnov pahnila v divji zakon, pohotnost in greh, kateri pa so tako nenravni, da jih sploh tu ne maram popisati. Če pa kedo želi čitati resnične dogodbe teh maziljenih božjih namestnikov, bi mu priporočal sledeče knjige: "The Priest, the Woman and the Confessional", spisal Father Chiniquy. Ta knjiga se dobi tudi v nemškem prevodu, nadalje "Awful Disclosures" spisala Marija Monk, redovnica v Canadi in "Memoirs of Scipio de Ricca" spisal rimski škof. V teh knjigah, katere so pisali rim. kat. duhovni in redovnice podajajo vse dogodke, ki so se pripetili v njihovih delokrogih — največ v spovednici — in ki nam stavijo pred oči pravi (?!) vzor rim. kat. duhovna, njegovo moralo, nravnost in nohujšanja v spovednici ter v obče rimsko doktrino spovedi in celibata. (Pisec teh člankov, se je že tozadevno obrnil do avtorjev ten del za dovoljenje prestave istih na slovenščino. Če dobi to pravico, potem bodemo v kratkem za podlistek priobčili eno ali drugo teh del.... z namenom, da prerežemo očesno mreno zapeljanim, verskim slepcem. Op. ured.)

Vsak rimokatolik pa je tudi sam skusil, kaj se dogaja v spovednicah — vendar pa marsikateri še na posledice mislil ni. Da je spoved, taka kakor trdi in uči rimska cerkev preglavica ne le samo njenim pripadnikom, temveč tudi rimo-katoliškim duhovnikom, naj tu le objavimo dobesedno izjavo Frančiška, Desaulnier, profesorja modroslovja, v rimskokatoliškem vzgojališču v Nicolet, ki se glasi: Ali ne bi bili mi bolj čisti in nedolžni, ako bi zakonito živeli z našimi ženami, kakor pa da se vsak dan v spovednicah izpostavljamo družčini žena, katerih prisotnost nas vleče, ne da bi si mogli pomagati, v najnesramnejše žrelo nečistosti? Kaj bo z mojo obljubo večnega in perfektnega deviškega življenja in čistosti, ko me zapeljiva prisotnost žene mojega soseda in zapeljive, omamljive besede njegove hčere omadežujejo v spovednici? Ljudstvo mogoče misli, da sem pošten kreposten in močan mož; in ali nisem le potem takem duševno revče? Ali ne bo bog priča, da me je premagala nevpogljiva skušnjava kedar poslušam skrivne pregreške kake divne in skušnjavske ženske, ki me je v istem času okrala gloriozne krone čistosti, za kojo sem tako drago plačal? Svet bo mislil, da sem angel čistosti a moja lastna vest mi pa pravi, da nisem nič druzega kot pretkan hipokrat — hinavec. Vsi teologi so nepričani, da spovednica je grob duhovniške čistosti. Če poslušam spoved žena, se mi zdi, da sem tudi jaz v grobu, na zunaj dobro pozlačen in pobarvan, od znotraj pa me je sama pokvarjenost — korupcija."

Rim. kat. cerkev trdi, da brez spovedi in krsta ni zveličanja. Če umreš in se ne spoveš duhovnu svojih grehov, te bo vzel hudič in pekel bo tvoje plačilo. Satana malajo na vse grozovite načine. Satan je zapeljivec in ta satan večinoma si izbere svoje žrtve tam kjer je najložje. Satanski duhoven v spovednici je najboljši pomagač. Tam se mu verna duša odkrije, pove svoje najdražje skrivnosti in božji namestnik v hvalo zmage nad čistostjo poje 'visoko' pesem in pristavi "Video meliora proboque, deteriora segnor". (Vidim in odobravam, kar je dobro, storim pa drugače.)

(Dalje prihodnjič.)

NAŠI ZASTOPNIKI.

Spodaj podajamo imenik naših zastopnikov, na katere se sme slavno občinstvo za točnost pošiljatve naročnin na Glas Svobode in drugo v tiskarsko stroko pripadajoče stvari zaupno zanesti. Isti so tudi poverjeni sprejemati in pobirati naročnino in drugo.

Za Ironwood, Mich. P. Geschell.
Za Alix, Ark. Fr. Krefel.
Za Leadville, Colo. John Skala.
Za Hughes, Okla. D. Senuškar.
Za Clinton, Ind. John Albrecht.
Za San Francisco, Cal. A. Serjak.
Za Bridgeport, Ohio, F. Spendal.
Za Indianapolis, Ind. J. Pushnar.
Za Thomas, W. Va., J. Merhar.
Za Durango, Colo. Mart. Mehle.
Za Winterquarters, Utah J. Zajec.
Za So. Lorain, Ohio, Fr. Vevar.
Za Darragh, Pa. Joe Hauptman.
Za E. Butte, Mont. Steve Prešern.
Za W. Jordan, Utah, Matt Kolar.
Za Conemaugh, Pa. M. Rovanšek.
Za Chisholm, Minn. A Sterle.
Za Aldrige, Mont. J. Kočevar.
Za Eveleth, Minn. A. Omrzu.
Za Ely, Minn. John Seliškar.
Za Broughton, Pa. B. Godec.
Za Denver, Colo. John Perko.
Za Greenland, Mich. M. Geschell.
Za Milwaukee, Wis. J. Prešečnik.
Za državo Kansas A. Rupar.
Za St. Louis, Mo. V. Sever.
Za Forest City, Pa. Fr. Leben.
Za Springfield, Ill. L. Pekol.
Za Claridge, Pa. J. Batich.
Za Huntington, Ark. M. Powetz.
Za Sheboygan, Wis. Jos. Malar.
Za Stringtown, Colo. Jos. Lenič.
Za Moon Run, Pa. J. Arhar.
Za McGuire, Colo. A. Lah.
Za Yale, Kans. J. Cvetkovič.
Za La Salle, Ill. L. Zevnik.
Za Lemont Furnace, Pa., J. Gregorich.

Listnica upravništva.

— M. L. Joliet, Ill. Svoto prejeli in vknjižili. Knjigo O. P. smo odposlali. Knjiga za stari kraj stane 40c. poštnine prosto.

Knjižic "Žrtev Razmer" nimamo več, so vse pošle. Ko hitro pa se zglasi dovolj naročnikov bodemo isto ponatisnili. Zdrav!

— J. T. Ely, Minn. — Glede "Žrtev Razmer" velja za vas isto. Zdrav!

SLOVENSKA NARODNA ČITALNICA V CLEVELANDU.

Prostori na 1113 Norwood Rd. vogal Glass Ave. Preds.: Primož Kogoj, 1327 E. 49th St.; glavni tajnik France Hudovernik, 6218 St. Clair Ave., blagajnik Jak. Požun, 1164 E. 61. St. Knjižničar Karel Rogelj, 1165 E. 61. cesta; Ivan Lah, 6030 St. Clair Ave. čitalniški kolektor.

Knjige se izposojujejo v nedeljo od 9. do 11. dop. v četrtek od 7. do 9. zvečer (soln. čas). Novi udje se sprejemajo pri mesečni seji vsak prvi četrtek v mesecu.

Poglavje o ženi!

Odpoldne pridem z dela domov. Gladen sem kot volk in komaj čakam, da pod prem svoja preperela rebra. Toda danes se mi žena tako prijazno nasmehlja, tako odkritosrčno, kakor se prav malokdaj dogaja v delavskih družinah, ki jih mori skrb za življenje.

"Počakaj," pravi, "to moraš brati, to je pa res, kar piše tukaj tale časopis!"

Zavrnem jo prav uljudno, da take sile menda vendar ni, saj bom po kosilu bral. Toda žena ni mogla strpeti, nego je pričela kar sama odstavkoma čitati, jaz sem pa moral obedovati in pohlevno poslušati. Vprašal sem jo tudi, zakaj ne čita vsega članka. "Glej, predolg je," pravi, "izbiram samo tiste odstavke, ki se tičejo posebno tebe."

"Ah tako!" si mislim.

Čitala je pa naslednje odstavke:

"Ne moramo trditi, da je izgovor na ženo vedno resničen, dostikrat je seveda le izgovor. Dobé se pa tudi žene, ki mislijo, da stori mož zločin, če pripada organizaciji in opravlja tam svoje dolžnosti. Toda vprašajmo, kdo je kriv, da ve žena le malo ali pa nič o organizaciji in o delavskem boju sploh. Povejmo kar naravnost: večinoma je krivec mož, ker žene ne pouči o organizaciji in nje namenih. Mož si domišlja, da je prevzvišen, in ne mara govoriti z ženo o takih stvareh. In če ga kdaj vpraša, kaj je delal zopet v organizaciji, jo kratkomalo zavrne: "Molči, no, molči, prismoda, ti tega ne razumeš." Žena ni spričo teh modrih besedi postala nič modrejša, pač pa bo sovražila organizacijo še bolj. Seveda se nekaterih žena ne da poučiti, povsem gotovo pa je, da je večina žena sovražna organizaciji pač le zaradítega, ker jih možje ne pouče o njej, in ker marsikakšno neumnost, ki jo napravijo, popivanje in še kaj, zvračajo na organizacijo, češ, da so imeli v njej opravka."

Ali razumeš? Ti tudi meni nikoli ničesar ne poveš; če te ni domov vso noč, se pa tako izgovarjaš. Pa še nekaj, če te kaj vprašam, kar shruješ nad mano; glej to ni prav! Kako naj potem razumem tvoje ravnanje? Kako naj razumem vašo organizacijo in demokracijo? Toda poslušaj še naprej:

"Več mož nego utegnemo misliti, se izgovarja, če ne pridejo pravočasno domov, na organizacijo. Če ga vpraša žena, kje je bil tako dolgo, pa pravi: seja, shod je trajal dosej. Res, čudo bi bilo, če žena ne bi brala levitov le možu nego se spravila tudi nad organizacijo! Če mož zapravi mnogo denarja, je zopet kriva organizacija. I seveda se potem jezi nepoučena žena na organizacijo in odvrača moža od nje. Mož pa ima tako tudi prav poceni izgovor, češ, da žena tega ne mara, in pod to pretvezo opravlja prav malomarno svojo dolžnost kot delavec. Prav to velja za marsikaterega mladega delavca, ki ga iz enakih razlogov odvračajo od organizacije nerazumni očetje in nepoučene matere."

No saj veš; večkrat sem te že kaj vprašala, pa mi daješ tako kratke odgovore ali pa še kar molčiš. Kratkomalo, od tebe se ne da izvedeti nič. Ne branim ti organizacije. Pa povej mi le, kod hodiš.

Rekel nisem nič, ali hotel sem nekaj povedati, toda kaj?

Poslušaj, kaj piše tukaj dalje, pravi žena:

"Organizacija izobrazuje svoje člane, stremi za tem, da izboljša življenske pogoje svojim tovarišem. Delavski boj sploh hoče priboriti delavcu pravice, ga osvoboditi gospodarske odvisnosti. Možu dolžnost je, da ženi razloži vse to; ne sme pa organizacije in delavskega boja zlorabljati kot izgovor, če ga premaga tupatam kakršnakoli strast. Po seji ali shodu pojdi delavec domov, ne pa drugam, pojasni ženi, staršem organizacijo in delavski boj. Če gre, pošlji ženo ali starše na shod, ali jih vzemi s seboj. Če mož le hoče, pa gre tupatam. Ako bo mož ravnal tako, potem marsikatera žena ne bo več nasprotnica, nego pripadnica organizacije, sobojevnica v delavskem boju."

"Pač ni enako, kako sodi žena o organizaciji. Marsikatera stavka je že bila izgubljena, ker žene doma niso dale miru svojim možem. Marsikateri mož ima neprijetno rodovinsko življenje, ker ne zna svoje družice prav poučiti o organizaciji. Če pa reče ženi "prismoda", seve, ni nič opravil. Mož si mora pridobiti najprej zaupanje svoje žene, zaraditega ji ne sme lagati, ne je žaliti, zakaj laž pride na svetlo in žena ne zaupa svojemu možu nič več. Zaradi organizacije vendar nikomur ni treba zanemarjati družine; par ur, ki jih mož žrtvuje za organizacijo, ne bi razburjale žene. Odvaditi se pa seveda treba lagati svoji ženi, da mora kdo noč in dan delati za organizacijo. In če je ponesrečil, popival vso noč, naj bo tudi toliko pogumen, pa naj to prizna; nikakor pa naj ne podtika tega organizaciji."

"Žena opravlja vzgojo otrok. Vedno kričimo, da je naša mladina naša bodočnost. Vsak razumen mož želi in mora želeti, da se vzgoje naši potomci v duhu delavskega boja. Kajne, zaraditega tudi žena, ki je vzgojiteljica otrok, ne sme biti prepojena s sovraštvom do organizacije, ker se to sicer prenese na otroke. In že samo zaradi tega je nujno potrebno, da je žena z nami in ne proti nam."

Ali si slišal; po tem bi se morali ravnati možje, je-li da! Preberi to potem še sam! Ne vem, kako je to, zmeraj tičiš v papirju, kaj takega pa ne vidiš! To, to beri!

"Bom že pregledal," sem rekel, sicer nisem spravil več besedice iz ust.

Po obedu sem šel na svoj stol v kot in se zamislil. Naravnost v zadrego me je spravila žena s to svojo pridigo, ki mi je bila nekaj čisto novega, zakaj doslej sem vedno mislil, da žene nimajo smisla za take stvari. Priznati sem si moral: "Janez, tudi ti si sam kriv, da tvoja žena ne pozna krivic, ki se gode delavstvu, da ne pozna vrednosti organizacije, da ne ve mnogo ne o enem, ne o drugem; zakaj doslej ji nisi znal, pa tudi ji ne hotel pojasniti njenih vprašanj, ki so se tikala socialnega boja, ki si sam zanj tako vnet. Kriv si! Tepec si! Poglej, žena ti je morala povedati, kaj treba, če hočeš razvoja delavskemu socialnemu delu in ti, ki se šteješ za tako pametnega, tega nisi vedel!? Velik krivec si, ker smatraš ženo za manjvredno; še okoli se hvališ, da mora žena parirati, če ne dobi batine. Ti si pravzaprav lopov: žena je tvoja enakovredna družica, ne pa tvoja sužnja, ki naj ustreza le tvoji pohotnosti in tvojim muham! Tako, tako je! Ako ne veš vzgojevalnih predpisov, pa pojasnjuj poskusoma, polagoma, pa bo šlo."

Oprostite mi, natančno ne morem navesti vsega, kar sva se z ženo sicer docela prijazno razgovarjala o tem vprašanju, ker bi se osmešil pred vami. Sklepajte iz tehle vrstic tukaj zgoraj kakor hočete. Razočaran sem bil sam najbolj in da bi to vam sedaj pripovedoval!? Ne!

Prebudil sem se iz sna in uvidel resnico. Toda — star sem že, star! Ne vem, kako bo šlo z mojim poboljšanjem. A poizkusil bom in bom poročal o uspehu.

Ne zamerite mi torej!

L. J.

Mir po dnevu in pokojno spanje po noči je pridobitev teh, ki se bojujejo proti revmatizmu, trganju po udih, neuralgiji in lumbago z Dr. Richterjevim 'Pain Expeller'. Čemu dalje trpeti, ko si lahko za 25 centov omislite v vsaki lekarni to blaženo olajšilo? Samo paziti je treba pri kupovanju na varstveno znamko s sidrom.

Zahvala Italije.

Iz Washington, D. C. se poroča: Italijanska družba rudečega križa je ameriški jednaki družbi lepo zlato kolajno v znak hvaležnosti in priznanja za podporo, katero so Američani za časa silnega potresa pričetkom tega leta v Messini in v Siciliji, vršili. Predsednik Taft, kateri je vrhovni uradnik družbe rudečega križa, je ravnokar kolajno dobil in ob jednem pismo grofa Taverna, predsednika italijanske družbe rudečega križa, v katerim grof v laskavih besedah zahvalo izreka. Iz zlata narejena kolajna ima 3 palce premerja in tehta 8 unč.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK,
581 S. Centre Ave., blizo 18. ul.,
CHICAGO, ILLINOIS

M. A. WEISSKOPF, M. D.
ZDRAVNIK IN RANOCELNIK
885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476
Uraduje na svojim domu: od 8.—10. ure predpoludne od 1.—3. ure popoludne in od 6.—8:30 ure večer.
V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoludne.
Ob nedeljah samo od 8.—10, ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.
DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI
TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHISTVOM
624-628 Blue Island Avenue, Chicago
TELEFON CANAL 955
Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo
Edelweiss
Peter Schoenhoffen Brewing Co.
PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(The Voice of Liberty)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription $1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

'Glas Svobode' izhaja vsaki petek
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....$1.50
za pol leta.....$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

Naslov za Dopise in Pošiljatve je
GLAS SVOBODE CO.
597 West 20th St., Chicago, Ill.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike da nam natančno naznanijo poleg Novega tudi Stari naslov.

231

McKEES ROCKS.

Časniki, kateri nikakor niso prijazni inozemskemu delavstvu v McKees Rocks prinašajo neprestano podatke o sramotnem načinu izkoriščanja, kar je tam v navadi. Naj tukaj samo nekaj navedemo:

Sistem, kakoršnega posebno kralji rudnikov rabijo, da si delavske sužnje v podložnosti obdrže, je "Cottage-sistem", kojega je že Friderik Engels v štirideset letju minulega stoletja, v knjigi "Položaj delavnega razreda", ožigosal. Le ta sistem obstoji v tem, da podjetnik ali delodajalec na njemu lastnemu zemljišču stanovanja za svoje delavce zgradi, katere potem delavcem ali proti odplačilu prodaja, da na ta način delavca na kraj priveže in vsled tega podjetniku popolnoma v roke pride, ali pa stanovanja delavcem v najem oddaja. Ta poslednji sistem je v Ameriki silno razširjen. Hiše in stanovanja — in kakšna stanovanja — se delavcem pod pogoji prepustijo, da ima delavec stanovanje le toliko časa, dokler pri dotični družbi ali podjetju dela. Ako se delavno razmerje prekine, ako nastopi štrajk, ali če se število delavcev zmanjša, tako je tudi delavna pogodba prekinjena ali celo izneveljavljena, kar delavcu v tistem trenutku pravico odvzame, da ne sme v stanovanje niti spat iti. Ta delavski cottage-sistem naravnost onemogoči delavcu delo ostaviti, ali pa da bi si na drugi način svoj žalostni položaj zboljšati hotel. Tvega pa vseeno, tako sfrči dan po napovedanemu boju z ženo in otroki na cesto, in silno težavno mu je, da v bližnji okolici kakšno stanovanje dobi. Vso ozemlje in vse hiše v okolici dotičnega podjetja, je last "kompanije". —

Nam ni potreba posebej povdarjati, da ta sistem prevladuje na napravah "Pressed Steel Car Co." v McKees Rocks, in da je v bujnem cvetju! Samo odločnem in silnem odporu štrajkujočih delavcev je pripisati, da so uradniki z eksmisijo prenehali; delavci so zagrozili, da bodo naprave na vseh štirih koncih zažgali, kakor hitro se le ena družina na cesto postavi. Toda za koliko časa bodo delavci zmagoviti?! Kakorhitro bo "red" napravljen, kakorhitro bo oborožena moč situacijo prevladala, brez da bi se delavci na delo povrnili, bodo štrajkarji trumoma iz stanovanj vrženi. Oni so ja pogodbo (kontrakt) prelomili. Oni so lastninske pravice kršili; oni ja stanujejo neopravičeno v hišah, katere so lastnina Steel-Car-kapitalistov!

Koddrugod je vsaj potrebno sodnijsko dovoljenje, da zamore hišni gospodar najemnika na cesto postaviti in najemnik ima nekoliko dni časa, da si drugo stanovanje poišče. V McKees Rocks se ni treba na to ozirati: Štrajkajoči delavci, kateri se nočejo pustiti oropati in okrasti, se brez vsake ceremonije iz stanovanja zapodi in konec besedi.

Zraven sistema, pri kojim so delavska stanovanja lastnina kapitalističnih podjetnikov, je takozvani "Truck-sistem" od nekedaj vporabljen od kapitalističnih podjetnikov, da se zamore delavca čez mero izkoriščanja izkoristiti. Truck-sistem obstoji v tem, da dobi delavec svojo plačo namesto v denarju v robi izplačano. Truck-sistem se je tudi v Ameriki bil tako vdomačil in razširil, da je bila postavodaja od delavstva prisiljena zakone skleniti, koji so proti temu sistemu. Toda ti sistemi trajajo še vedno v raznih oblikah. Najpreprostejša in prevladajoča oblika tiči v "Company-Stores", kar je sicer v mnogih krajih prepovedano, a se znajo vzlic prepovedi vzdržati. Saj je lahko komu naročiti, da prodajalno za kompanijo oskrbuje in vodi, brez da bi se zamogel juridični dokaz o zvezi prodajalne in podjetniške družbe doprinesti!

Kvar in izguba kompanijskih prodajaln za delavce ležijo na dlani: On je prisilen, ako hoče delo imeti, da kupuje svoje potrebščine v "Company-Stores". Ako tega ne stori, je odslovljen. On mora slabo blago, manjšo mero in vago in dražjo ceno v kup uzeti, brez da bi se protivil. On se mora z vsako prevaro zadovoljiti. Dejansko učinkuje "Company-Store" takisto, kot neposredni "Truck-sistem". Delavec jemlje blago na knjižico. Pride plača in delavec vidi, da je več blaga že uzel iz kompanijske prodajalne, kot je zaslužil, tako da od zaslužka ničesar ne vidi. Kompaniji je ljubo, ako ima delavec male dolgove pri njej; ker s tem postane še bolj odvisen. Ako pride štrajk, ustavi kompanija nemudoma kredit delavcu; na upanje se ne dá več in tako stopi v kompanijsko službo — glad in beda, da se delavce prisili k hlapčavanju in sužnosti.

Iz McKees Rocks se že poroča, da so ondotne kompanijske prodajalne kredit delavcem odpovedale. Drugim se zaslužek ni izplačal, češ, da v prodajalne so več dolžni kot imajo zasluženega. In zopet drugim se je pa naravnost reklo, da ima kompanija nekaj od njih še tirjati.

Iz tega se vidi, da vsled sistema delavskih stanovanj so kapitalisti gospodje čez "dom" svojih delavcev in da jim ta "dom" lahko uzamejo, kadar se jim poljubi. Po "Trucksistemu" in "Company-Stores", so pa gospodje čez živež in obleko delavca, in jim je mogoče da delavcu potrebščine za živež odtegnejo, kadar hočejo in kadar se jim to vidi prikladno. Res modri sistemi! Tako modri, da bi bil pravi čudež, ako jih ne bi bila "Pressed Steel Car Co." v McKees Rocks, med svoje izkoriščevalne sisteme uvrstila.

Sicer zakoni prepovedujejo jednake sisteme. Toda kaj so zakoni v varstvo delavca med brati, kakoršni so kapitalisti in pa država na moč!

OD NEKOD.

Da se zopet oglasim, naj mi oprosti veliko godalo ali pa kosmatinec brez črke v taci. — Da sem pisatelj, spisal bi vam obširno znanstveno knjigo brez črk in narečja; ker pa pisatelj nisem, skušal bom le s skromnimi besedami povedati to, kar bi vam kulturni pisatelj — kosmatinec — lahko napisal.

Kosmatinec sedi v svoji votlini pri okorno izdelani mizi in z nenavadno hitrostjo lista stran za stranjo. Iz oči mu sije nekak nenavaden ogenj in pohlepnost po tujim denarju. — Obraz se mu višnjevo spreminja kakor ravnokar dozorele češplje; čelo se mu nagubanči v globoke zareze in zopet zginejo, kakor morska pena.

Kaj vraga, knjiga je znanstvena, če ravno brez črk in narečja a vendar skoz in skoz znanstveno težka a buča moja je prazna. Toda priučiti se jo moram, sicer pojde moja šola k vragu. — Čita dalje in nestrpno premetava stran za stranjo, a nakrat obstane, pogladi si okrožno zavihani smrček, čita enkrat — dvakrat — stavek ki se glasi: "Čim več znaš, tem več veljaš. In ne drži samo za se, marveč tudi drugim privošči". "To pa ja, a ne zastojn (zabadava)", misli si kosmatinec in v veliki množini spusti strupene sline iz gobca. Ravno prav. Ovce, kozli in psi prihajajo vsaki dan v Združene države. — —

Da se nekoliko bolj dostojno vedem, kakor se vede kosmatinec, ne bom vas cenjene čitatelje imenoval: ovce, kozli, pse itd., ker to zamore le storiti kosmatinec ker je že davno vsako dostojnost zgubil, ako jo je sploh kedaj imel.

Tedaj naj bo; koštrunčki, backi in ovce prihajajo vsaki dan v Združene države, in tem se mora dati znanje jezika. Kdo pa zamore to storiti kakor jaz, ko imam zaslužno — pardon — ponesrečeno preteklost za seboj? V take sladke misli zatopljen, ga predrami zvonec na vratih iz prijetnih sanj. Kosmatinec vstane in skuša zravnati svojo prihuljeno postavo. Potisne očali nekoliko nižje na oči, pogladi si še enkrat nerodno zakrivljeni smrček in stopa težkih a zavestnih korakov proti ustju odprtnine, ter med godrnjanjem odpira začasno skupaj zmašena vrata. "Kdo vraga me moti v trenutku, ko baš izdelujem že devetič ponesrečeno učiteljsko skušnjo?" — Pred vrati je stal koštrunček. "Kaj želiš?" ga vpraša kosmatinec. "Znanje jezika, ravnokar sem dospel iz Evrope," mu odvrne koštrunček. "Imaš li delo?" — "Nemorem ga dobiti, ker kranjski jezik nikjer ne razumijo. Čul pa sem praviti, da se nahaja v tej votlini neki duševni velikan, ki daje nasvete in uči razne jezike." — "To je res," se odreže in skrbno opazuje še ne do cela ostriženega koštrunčka. Veli mu vstopiti. Med neprestanim godrnjanjem in učenjem, kar še sam sebe ni razumel, tem manje koštrunček, bacek in ovca, a medtem si je pa mislil: "Kako so reveži zamaknjeni v nerazumno učenje. Vražji kranjski pop! Kako jih je do golega oskubil, tako da moram čakati, da jim volna zopet doraste; a potem pa jih bom bolj do živega ostrigel, kakor jih je kranjski pop. On jih je v nevednosti držal in potem nevedne meni izročil. To se mu moram pri prvi priliki zahvaliti. Jaz bom pa že gledal in delal na to, da čim bolj neumne in podivjane naredim, tem boljši bo za moj obstanek. Le na ta način se bodo dali striči brez ovire."

V svoji zarukanosti ne vidijo zvitega pogleda, ter zaupno zro v kosmatinca, kateri jim v divnem — pardon — v divjem tonu razlaga, koliko je že dobrega storil za tukajšnje koštrune in ovce. Niti ne zapazijo nevarnost, katera jim preti še za ostalo volno, katero jim je kranjski pop pustil.

Vidite dragi rojaki, to je tisti Kaker, kateri je v tesni zvezi s kranjskim popom, obedva na jednak način odirata in slepita slovenske delavce. To je tisti Kaker in urednik Proletarca, ki je toliko nesramen da imenuje svoje naročnike pse, kozle, ovce itd. — sramota!!!

To je tisti Kaker in urednik Proletarca, kateri bi moral vediti, da naročniki "Glas Svobode", tudi podpirajo — ali so podpirali — tudi "Proletarca" — in v zahvalo nas imenuje pse, kozle, ovce itd.!!!

To je tisti Kaker, ki je toliko neveden, da ne ve tega, da se je rodil "Proletarec" iz "Glas Svobode". In to je zopet tisti Kaker, kateremu so se očitala vse mogočna sleparstva, a ni z mezincom ganil da bi si poiskal zadoščenje!

Cenjeni čitatelji "Glas Svobode" in zavedni rojaki! Vprašam vas, ali je edino Kaker odgovoren za skrajno nesramno pisavo v Proletarcu? Ne! Ogovorni so vsi tisti okolo imenovane cunje, in koji hočejo biti nekaki ljudski voditelji. (???!)

Tedaj pozivljam vse tiste kateri se zavedate svojega poštenja in značaja, da storite kar vam čast veleva! Jaz zapišem na brezznačajen listič **"Refuse"**, ker takšno cunjo podpirati, katera nas imenuje pse, kozle, ovce, nevedneže itd. bi od nas bila skrajnost!

Eden izmed kozlov.

INSERAT.

Šaljiva črtica.

Prelistaval sem časopise in moje radovedne oči so obstale nad skrommim inseratom.

"Mlada, 20letna gospica, plemenitega značaja, s $30.000 dote (i no, to je postranska stvar) želi si dopisovati (samo?) z gospodom idealnega značaja".

Idealen značaj!

Vi vsi, moji mladeniški tovariši, ste si gotovo prebrali to skromno oznanilo in brezdvomno so se vam zježili lasje, potegnili ste manšete popravili kravate, naravnali brke in vzdignili glavo.

"Idealen značaj moški!? To bi mogel biti samo jaz."

Kateri moški bi ne sodil tako sam o sebi! Ne bi bil pač moški. Ravno tako, kakor bi ženska ne bila prava ženska, katera bi ne bila o sebi prepričana, da je najlepša in najpridnejša med ženskami.

Ideal značaja. Kolikor ljudi na svetu, toliko značajev.

Ali vendar sem zaradi gotovosti žrtvoval papir, kuverto in znamko ter svoj imeniten rokopis in pisal sem temu samostalnemu bitju.

"Blagorodna, dražestna gospica, povejte mi, bilo tudi anonimno, kako si Vi predstavljate idealnega moža. Velespoštovanjem" in tako dalje.

Znamka za odgovor.

Odgovor je prišel.

Dražestna je pisala, najprvo: da je bila v inseratu tiskovna napaka, da so mesto 20 tiskali 30, kar se tiče dote, in mesto 30 pa so natisnili 20, kar se tiče let. Drugič: da mi ni treba biti tako radovednim v teh letih, ko sem vendar že polnoleten in ne kak petošolec, in tretjič: njen ideal moškega značaja je, da bi on ne bi bil ne premlad (da bi ji ne uhajal), ne prestar (da bi jo mogel na sprehodu dohajati), da bi imel tako močne prste, da bi mogel nositi onih osem prstanov, katere je podedovala po stricu, da bi nosil "panama" klobuk — vsaj prvo leto — da bi bil ves dan doma ter imel vsaj šest tisoč na leto. Četrtič: ako bi ji mogel preskrbeti takšnega ženina, da bi mi darovala krasen kaktus, ki cvete vsakih dvajset let. Poslal sem ji — že zaradi kaktusa — vsaj pol ducata znancev, katerim bi se prilegal gori omenjeni popis ženskega ideala, ali brez uspeha.

Ideal moškega značaja!

Ženska je na svetu več kot moških, vsaka ženska ima svoj poseben ideal, tako da je teh idealnih moških značajev na svetu mnogo več, kakor moških samih. A ženske so skromne v tem oziru, včasih preskromne. Nili ravno pri roki moški z idealnim značajem, odpusti mu blagonaklonjeno besedico "idealni", včasih mu odpusti i "značaj", samo da ostane vsaj moški.

Z naraščanjem let izginjajo i pogoji in izbirčnost. Popušča se na idealih in končno to izgleda kakor pri madžarski licitaciji: Kdo da najmanj.

Svobodni ljudje imajo popolnoma drugačne ideale kakor pa oženjeni in v mladosti ima človek zopet druge ideale, kakor pa v dobi, ko se nahaja v takozvanih "najlepših" ali še poznejših letih. Poznamo to. V dvajsetih letih smo imeli druge ideale in želje, kakor pa danes, ko nam je že "dvajset proč". In kar nam je bilo idealno takrat, to se nam dozdeva danes kakor glupost in mnoga bi bila danes veliko srečnejša in zadovoljnejša, ko bi takrat ne bila dosegla svojega ideala.

"Kako si vi predstavljate ideal moškega značaja, dražestna gospica?"

No, da bi imel črne oči, da bi bil zamišljen, da bi nikomur ne gledal v oči nego samo njej, da bi imel male, prav male brčice pod nosom, katere si mora zopet poravnati po vsakem poljubčku, da bi nosil moderno oblekico in se imenoval Zvonimir.

Dosti malo, in takšni ženski stvarici to zadostuje za ves blagor, za vse življenje. Črne oči, male brčice in ime Zvonimir. Od teh treh stvari hoče živeti, ob njih hoče biti srečna noter do smrti.

Druga ima zopet drug ideal o moškem značaju. Njen pričakovani mora biti filozof z belo kravato, ki bi znal plesati valček na levo, da bi jej napisal vsak dan pesmico v album in vsako nedeljo da bi šel ž njo ven iz mesta v prirodo.

"Kako si vi to predstavljate, milostiva?"

"Jaz? Jaz sem vendar že poročena. Jaz sem dobila moža, ki je bil značaja, kakor sem ga želela. Danes seveda — —"

"No! Kaj še! Ideal ostaja ideal, kakor zlato ostaja zlato."

"I, zlate stvari pridejo iz mode."

Takrat, pred leti, ko se je možila, je dobila moža, ki je imel vse lastnosti njenega ideala. To je bilo takrat in za takratno življenje je to popolnoma zadostovalo. Doslej ne more tarnati, ali ko bi se možila danes, bi bil njen ideal drugačen. Njen mož je vedno dober, ali noče ljubosumiti, dasi je nekoč ljubosumil, tako da ji to ni bilo niti milo, noče ž njo hoditi na predstave in ko bi se možila danes, bi imela drugačno poročno obleko in tudi drugačen ideal.

On tudi. Njegovim idealom je bila vitka, nežna plavolaska — in dobil jo je za ženo. Danes mu je ta vitka jelka osivela in odebelila, da vse poka na njej. In še — — Skratka: ko bi se danes ženil, imel bi drug ideal, kot takrat.

Ideal je trenotno hrepenenje. Nekako dobo vztraja, ali potem — človek ima vendar oči, da se zamore ogledati po idealu. In ko bi sam ne utegnil ali ne imel priložnosti, nauči ga svet.

(Dalje na 8. strani.)

Belokranjci pozor!

Oni rojaki, ki žele nakupiti si v starem kraju lepih zemljiških parcel, kot njiv, travnikov, stelnikov in gozdov, kakor tudi vinograd zasajen s novo trto se naj pismeno ali osebno oglase na spodaj podpisanega lastnika.

☞Posestvo leži v občini Rosalnice, okraj Metlika. —

Natančneje informacije se dobe pri upravništvu "Glas Svobode Co." 597 W. 20th St. ali pa pri lastniku:

Martin Nemanič,
813 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Josip Komar

164 Reed St., Milwaukee, Wis

priporoča rojakom svojo lepo urejeno

GOSTILNO.

Snažno prenočišče se vedno dobi

Rojakom, ki potujejo skoz naše mesto se za obisk vdano priporočam.

5.15 Im 17 JEWELED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za možke ali ženske 18k **SOLID GOLD** filled z lepo okrašenim dvojnim pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicah. **JAMČENA ZA 20 let.** Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za $5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezetira **NE PLAČAJ NITI EN CENT.** Pomisli pa, da lahko plačaš $35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno verižico in privezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH Co
505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

NEKAJ NOVEGA ZA ČLANE Sl. Nar. P. Jed.

V zalogi imamo krasne pozlačene gumbe za manšete z znakom:

Kdor želi par takovih gumbov, naj nam pošlje **75c** v znamkah in pri večjem odjemu pa naj piše po ceno. Pišite tudi po cenik razne zlatnine, kot ur, verižic, uhanov itd. Vsak član S. N. P. J. naj bi imel par tak. gumbov.

Dergance, Widetich & Co.
1622 Arapahoe St.,
DENVER - COLORADO

Schlitz pivo na čepu.

Louis Bergant

SALOON

257 First Ave., na ogalu Park St
MILWAUKEE, WIS.

Biljar na razpolago.

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

Ustanovljeno
25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO,
Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgtown pri Frank Ludwig-u v prvem nadstropju

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfineji in najokusneji, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrobščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam pripeljemo isto na dom — **brezplačno!**

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

Missouri! Missouri!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel od J. Boyden ali Star Ranch. del posestva to je kos ležec v Ripley okraju, Mo., in obsegajoč 3800 najlepše ravnine in najboljega sveta. Ta zemljišče sedaj vržem na trg med ameriške Slovence in sicer s takimi ugodnimi pogoji, da si lahko vsak omisli lastno ognišče

PRIHODNJI BANAT AMERIKE!

Cena akru $15.00. Pogoji: $6.00 na aker takoj, ostanek pa kedar hočes s 6 proc. obrestmi. - Kdor se noče baviti s lesom, ga jaz vzamem v nakup in tedaj plača samo $10.00 aker in sicer $2.00 takoj, $8.00 pa na izplačila. - Kedor meni les prepusti, dobi ves rezan les za gradbo poslopij zastonj. Nikdo ne more kupiti več kot 40 akrov, iz vzemši če je velika družina, tedaj lahko kupi 80 akrov. - Špekulantom se ne proda niti čevlja zemlje. - Tekom 10 let bo svet vreden po $100 aker. - To zemljišče leži približno 1 do 6 milj od slovenske naselbine in ob železnici. - Vse posestne in lastninske pravice dobite takoj. Pišite po natančne informacije

F. GRAM, Naylor, Mo.
naseljniški zastopnik za državo Missouri

Opazka. Nekoj malega se tudi še lahko kupi med slovensko naselbino

DOPISI IN POROČILA

Iz Clevelanda, Ohio.

Prosim za nekoliko prostora v cenjenim nam listu "Glas Svobode".

Dolgo časa že opazujem dopise po listih in naj si bode v "Glas Svobodi" ali v "sosedu izza plota", take stvari, da moram tudi jaz nekaj odgovoriti.

Bral sem v "sosedu izza plota" št. 96 z dne 13. julija, dopis iz Cleveland, O. Čitam namreč vse dopise, toda tako osurdnega in nesramnega dopisa še nisem bral do sedaj. Nimam sicer se pečati s pisanjem po listih toda edino omenjeni dopis me je do tega pripravil, da sem takoj pričel poizvedovati po Clevelandu, kdo da je pisal tisto lopovščino.

Predno omenim dopisuna, ga jaz vprašam: 1.) Kaj bo njemu S. N. P. Z. škodovala? in 2.) Zakaj da je S. N. P. Z. nepotrebna? Stavil bi lahko še več vprašanj toda prepričan sem, da se je studilo vsakemu čitatelju dopisa, a tudi takoj pri prvih vrsticah spoznalo da dopisun ni pri pravi pameti, in čudno bi bilo, ko ne bi to spoznal.

Ali ni koristna vsaka podporna jednota, ki bolnemu članu-trpinu po $8.00 na teden podpore daje? Ali ni koristna, ako pride nesreča v hišo, da smrtna kosa odseče nit življenja očetu, tropo nepriskrbljenih otrok in se ne vé revica udova kam zateči ter prositi, kdo ji pripomore za dostojn pogreb?

Lahko bi še več o tem pisal, toda ne zdi se mi vredno o osebi govoriti in pisati, ko sem prepričan da še v sanjah mori in pleše po postelji.

To je tisti M. I., narobe pa I. M . . . ., katerega je njegova boljša polovica zapodila iz Chicage v Cleveland. Seveda, tu v Clevelandu so ga z veseljem sprejeli njegovi bratje z dolgimi ušesi in ga takoj prekrstili, namesto Ivan Medan — v **Ivan Mustafa.** (Op. ur. Oj, preklicano! To je pa grozen človek.) In sedaj pa, od kar je v Clevelandu, vedno upije in riga, naj si bode v salonih, pri društvih ali pa po ulicah, da Glas Svobode je za nič list, le "sosed izza plota" je "fajn". Ako pa hodiš za njim v salone in brivnice in ga dobro opazuješ, pa boš videl kako gre pri njem — "smuk" — v žep "Glas Svobode".

Salonarja g. Jakob Jenc-a opozarjam, da naj list "Glas Svobode" varno zaklene kadar pride Ivan Mustafa v salon pit kozarec pive ali eno whisky.

Za pripomniti imam tudi nekaj dopisniku "Glas Svobode" z dne 16. julija št. 29, s podpisom: Clevelandčan. On piše neko kritiko o Clevelandu, in to kar piše je resnica.

Poslušajte: Odkar sem v Ameriki, vedno berem in slišim da imamo edino slovensko dvorano (Hallo) v Clevelandu; toda v resnici imamo pa sedaj v kratkem kar **tri.** Prva je bila in bode Knavsova, druga Grdinova in tretja pa Frank Korčetova.

Sedaj pa prevdarimo stališče, to se reče narodno stališče teh treh dvoran, da se prepričamo katera je prava slovenska dvorana:

Prva Knausova dvorana je last gospodarja našega rojaka gospoda Jernej Knausa; druga je last **Juda** g. Ulmerja, katero ima naš rojak g. Jakob Grdina le v najemu in čisti dobiček od dvorane spravlja v žep čifut Nemec in tretja dvorana je pa last "Pilzner" pivovarne, in jo ima g. Korče v najemu, ter spravlja takisto dobiček čifut v svojo malho. Tedaj, Slovenci v Clevelandu sodite sami, katera je pravo slovenska dvorana.

S tem pa še ni vse rečeno. G. Jakob Grdina je imel prvi za Knausom salon v hiši kjer je dvorana, toda iskal je kupca. In res ga je dobil v gospoda Mihaela Setinkarja, kateri mu je pod gotovimi pogoji obrt plačal. G. Jakob Grdina je svoje mislil in sicer prodal bodem salon potem pa planil po nemškim čifuti, oziroma prevzel čifutovo dvorano (Stockish Hall). Gosp. Jakob Grdina je dosegel svoj namen, dvorano je v najem dobil in njegovi stari prijatelji ga bodo gotovo posetili. Tako si je vsaj mislil, a prišlo je drugače in sicer tako, da enemu je prav drugemu pa ne. Vsem skupaj pa je tako, da Slovenci naj si gredo gada rediti a o narodnosti nikar ne blebetati.

Apeliram na to, da vsaki zavedni Slovenec se naj zaveda svoje dolžnosti, kot pošten Slovan in potem ne bo treba nobenih oberali unter-narodnjakov.

Clevelandska-slovenska konkurenca — ali zavist?

Boštjan Slovenec.

Skidmore, Kans. 28. julija 1909.

Prosim za malo prostora v listu, da tudi jaz nekaj spregovorim.

Kar se delavskih razmer tiče, se je pričelo na boljše obračati, ter upamo da bo kmali konec krize.

Ker sem že večkrat bral kakšen dopis o časnikih od raznih rojakov, ki se zanimajo in nasvetujejo, da bi se pričel izdajati novi kmetijski list. To bi bilo potrebno za naš narod. List naj bi prinašal razne nasvete, kje se še zemlja dobi po ceni, ali pa kje se dobi delo za brezposelne delavce. Morabiti potrebujejo delavce farmarji, ali pa kakšno drugo delo. Ako bi list prinašal dobre nasvete, bi rojaki radi segali po njem. Slovenski kmetovalci naj bi naznanjali v listu, kako jim gre, kakšni so bili njihovi dohodki in stroški čez leto in take zanimive in koristne stvari. Veliko je rojakov, ki se zanimajo za kmetijska dela in ako berejo spise iz kakšne kmetijske naselbine, potem jih tembolj veselje prime za naseljevanje na kmetijah.

Toraj rojaki le naprej, da bode uredništvo tem preje pričelo izdajati "Ameriško-Slovenskega-Kmetovalca".

Konečno pozdravljam rojake po Zdr. državah; "Glas Svobode" in novemu listu pa želim obilo uspeha.

J. Zakrajšek.

DeKalb, Ill. 24. julija 1909.

Prosim da priobčite naslednje vrstice:

Kar se tiče dela se prav lahko dobi, akoravno eni pravijo da ne; se ve, to trdijo oni, ki delati nočejo, zakaj pa sem jaz takoj delo dobil in pa še dvakrat. Da pravim dvakrat, to pa zato ker tudi nisem eden ta pridnih, ter nisem hotel prvo delo sprejeti drugo pa ja.

To so pač tisti brihtni ljudje, ki delavcem slabo želijo. Seveda boste vi DeKalbski junaki rekli, da se vrag že v mes meša, toda vedite vi kranjski-angleži, da meni ni dalo moje srce miru, ker tako zame skrbite ko sem nazaj prišel. Kajpa, da sem prišel to pa zato ker je povsodi drugod slabeje in slabejši plača, kot pa tu. In ker sem vam to povedal, tako prosim da ne skrbite zame, ne bom se zgubil.

Nekaj imam še vam in pa glavnemu odboru S. N. P. J. povedati. Seveda, nisem izobražen pa vseeno vem pravila S. N. P. J., toraj povem kako se je pri tukajšnem društvu godilo pred tremi meseci; sram me je, ki se take stvari dogajajo a ven mora. Društvo Bratstvo dela silno grdo s svojimi brati ki jih pretepava (?) in suva; mesto da bi hodili bolnike obiskati, se pa nad njimi hudujejo in bi jih najraji pretepavali; pri mesečni seji vsaki svobodno govori kar kdo hoče, namesto da bi vsi do zaključka seje prisostovali, gredo eni pse poditi, drugi zopet na drugo stran, tako da konečno samo trije ostanejo pri seji. Mislim da to ni pravilno. Naj se pogleda društvo v Waukeganu, reči se mora, da so tam možje kojim gre vsa čast. Tukaj je vse tako žalostno, da še solnce krvavi, ko po njih sije.

Še nekaj. Nekoč je dobil eden bolnik od S. N. P. J. bolniško podporo, pa je mislil blagajnik, da je poslala Jednota njemu podporo in ne bolniku, toda zmotil se je: Bolnik jih ima več v peti, kot pa blagajnik v glavi. On je mislil, da bo pil za bolnikovo podporo in bolnik če prav pogine, a se mu ni obneslo. Tako so mislili gospod visokošolec blagajnik, pa so si samo usta hladili. Vem, da mi bodo predbacivali da sem bil nekoč na seji preveč vesel, a to pa zato, ker sem skušal koliko znajo pravila in koliko so izobraženi, toda videl sem, da so izobraženi samo od pete do kolen. Vse to je, ker ni nobenega poguma.

Veliko bi imel še pisati, a bodo že prišle na dan vse zvijače, da ne boste imeli tolike glave da bi kmali klobuka ne dobili v tem mestu.

Konečno še to: Slišim da se društveni mož, to je gospod visokošolec blagajnik hvali da je začel sobrate pretepavati. Kaj pa, da je to lepo bratsko društvo, ki svoje člane pretepavajo. Ali je tako početje v pravilih? V pravilih je svojim sobratom pomagati, ne pa pretepati. Pač lepo društvo S. N. P. J., ko se mora o takšnih možeh pisati. Jednota mora pač vesela biti, da ima take člane. Odstopil sem od društva ker bilo me je sram član takega društva še nadalje ostati.

Prosim g. urednik, da nepošlete ta dopis v koš, temveč da ga obelodanite.

Vinko Klešnik.

Virden, Ill. 30. julija. 1909.

Prosim Vas odločite mi malo prostora v našim vrlim listu "Gl. Svobode", in ob enim prosim da ne upoštevate podle dopise kakoršni so v zaplotniku Proletarec. Taki brezznačajni dopisi nimajo čisto nič koristi in za Vas nič poniževalnega. Zadnja flika mi je prišla v roke včeraj v kateri "obercajtenga" Proletarček uči druge časopise o oglasih. Jaz mislim pa tako in tudi rečem, da bi Proletarček kaj rad po oglasih skočil, samo ko bi jih dobil; menim da ne smrdijo tolarčki, prokletanebodi, je slabo, ko ni businessa.

Kakoršnji so gori omenjeni "izvrstni" dopisi, mi bo morabiti, kdo oporekal, kaj to pišem, a jaz tudi rečem, da ni nič druzega kot podla lopovščina taka pisava, kakor sem včeraj bral v Zaplotarju dopis iz Jolieta. Čital sem, da so nekaj ustanovili ali društvo, ali klub, kar jim je tudi potreba, ko pa čitam dalje mi je začelo kar slabo prihajat. Bilo je še nekaj tovarišev zraven mene, ko me uprašajo kaj mi je, — še par besedi in moral sem se odstraniti, drugače bi bil prav debelo pljunil; to pa zato ker sem bolj lahkega želodca.

Primaruha, ko bi bili Vi vidli koliko je bilo smeha! — Druzega ni bilo, kakor: kako je čikal in pluval, kako je čik preložil in kako je plunil v mačka itd. To je bil izvrsten dopis za "soseda izza plota", saj koristnih dopisov in spisov tako ne najdeš v tisti cunji. Dopisnik slišijo zvoniti kakor jaz moram poslušat take, ko še nikdar niso slišali o Kondu in ga ne poznali, pa vseeno vedo dosti povedati. In taki so tudi dopisuni Proletarčkovi. Prokleto izvrstni dopisi "soseda izza plota"! Kaj ko bi še meni dal kedo nasvet, kako se mora pisati da bi Proletarček še enkrat "kšeft" naredil ker ga oglasi tako grozno v oči bodejo.

Pa prosim dragi gospod urednik, da bi natisnili to, ker so resnično nič vredni dopisi v oni cunji.

F. Peterlin.

Bingham Canyon, Utah.

17. julija 1909.

Blagovolite uvrstiti v predale Vašega cenj. lista sledeče vrstice:

Kar se tiče delavskih razmer v primeri z drugim naselbinami, je še precej dobro odkar smo naše delavske vodje (bosse) iz službe pometali. Vsak iz med niih (4) je hotel od vsacega delavca po $5.00 imeti, drugače ga je odslovil. Seveda, en čas so imeli ugodno priliko, da so delali kar se jim je zljubilo, — ali ko zvemo mi — kar je nas unijskih delavcev, smo pa na noge stopili in smo vse štiri iz naselbine pognali.

Vročina nas v tem skalnatem hribovju silno nadleguje, tako da ko človek pride iz podzemljskih votlin kar dihat ne more. Seveda si jo gasimo z ječmenovcem v kakem salonu, kjer metulj prav dobro pihlja.

Tudi se je pri nas zopet oglasila neugledna farška bisaga, ki hoče nas prisiliti, da moramo novo cerkev zidati. Posebno Irci so pri volji, to sem videl sam na svoje oči, ko so na Comp. uradu (office) pobirali prispevke, eni so dajali po pet, drugi deset, kdor pa je prinesel samo $1.00 ga pa skoraj pogledali niso, ampak dobil je samo thanks. Mislim da se v kratkem z gradnjo prične, ker nabrali so že $17.000. Jaz za svojo osebo sem obljubil, da pridem malto nosit — kar pa seveda, se ne bo zgodilo.

Tudi sta se dva Slovenca v silila, da jih je gspud fajmošter pooblastil, da pobirata petrov novčič za ta **prepotrebni** zavod. Sicer se štejeta za "stare Amerikance" pa nista druzega, kot navadna farška podrepnika in vsestranska mazača. Nevem kakšnega svetnika, svetnico ali zlatega teleta v cerkev postavijo, a nasvetoval bi če svetnika izberejo, naj bo eden od omenjenih dveh, ako pa svetnico, bomo jim jo že priskrbeli, ker se nam ne manjka ne debelih, ne suhih, nepobožnih in ne v . . . .!

Torej dosti za danes, drugi pot kaj več ko svetnika dobimo da Vam njegovo ime sporočim.

Socialističen pozdrav bralcem "Glas Svobode" tebi list pa mnogo uspeha.

Janezov Janez.

Skidmore, Kans. 30. julija. 1909.

Tudi jaz se želim oglasiti v našem vrlem delavskem listu ter sporočiti, da nas kriza še vedno tlači, delamo po 3 včasih 4 dni v tednu. Delo se težko dobi, ker je preveč ljudi tukaj. Čakamo na boljše čase pa jih ni. Delavcem lepi poduk od strani lažnjivih kapitalistov in sedaj delavec prepevaj hosana republikancem, kakor si prepeval pred volitvijo. Sedaj imaš v zahvalo da te strojijo hujše kot pred volitvami in upam, da jih bo mnogo spametovalo, a kateri pa neznajo misliti, jim pa tako ni pomoči.

Čital sem v nekem milijonarskim listu iz New Yorka o izkoriščanju delavcev po tovarnah v Pa., ali po mojim mnenju so si delavci mnogo sami krivi, prvič ker niso organizirani, in drugič, ker ob času volitve volijo take belcibube, kakor jim kapitalisti vele. Gotovo bi bilo za nje in za vse delavce bolje, ko bi vsi delavci imeli razum v glavi, ne pa v zadnjem koncu. Pred volitvijo se ponašajo tega ali onega delavskega kandidata bomo volili, pa pride agitator, plača čašo pive in potem pa voli za predsednika makar osla samo da mu agitator tako reče; to sem sam opazoval pri zadnjih volitvah.

Še bi lahko več pisal pa se bojim za prostor in zamere v javnosti. —

Sedaj delavec si zapomni, kdo je tvoj prijatelj; zakaj ne čitaš "Glas Svobode"; naš pravi svetovalec je edino on, ne pa kapitalistični listi ali pa "revolver žurnali". Ravnaj se po njegovih nasvetih in bodi uverjen da on izpolnuje dolžnosti do delavstva. Postavi se takrat, ko je tvoj čas in ne prodajaj se za čašo pive pri prihodnjih volitvah, ampak reci: delavec za delavca, tako mora biti naše geslo. Zadnjič si volil zoper delavsko stranko in sedaj si kot Kržanov Tomo v Benetkah, ker on je obljubuval svečke svetnikom velike in male, tako tudi ti prosiš vse svetnike pomoči; toda oni ti ne pomagajo, ker ne morejo, tisti trotje, ki bi lahko pa nočejo, pač pa se ti smejijo, češ, le delaj zastonj, ker ne znaš pamet rabit kadar je čas.

Naznanim še rojakom, da naj ne hodijo sedaj sem za delom, kadar bo bolje bodem že naznanil. Posebno za take je dolgočasno, ki radi ječmenovec pijemo, ker struja vodopivcev ga je čisto ustavila; sem pa tja se dobi kaka steklenica, kar pa je za sedanje čase predrago.

Soc. pozdrav vsem naročnikom "Glas Svobode"; tebi vrli naš list pa mnogo predplačnikov ti želi

Anton Padar.

Državna zemljišča.

Spokane, Wash. 19. julija. Pričakuje se od najmanje 25.000 prosilcev vloge za zemljišča v Coeur d' Alene, Spokane in Flathead Indijanski reservaciji. Pričakuje se, da bo med prosilci 15- do 20.000 starih vojakov in pomorščakov. Približno eden izmed petnajstih prosilcev se zamore nadjati, da dobi Homestead, ki se izplača zemljišče sprejeti.

Iz Chicaške sodnije.

Državni pravdnik Wayman, je predložil včeraj mestnemu sodniku poročilo o dohodkih, izdatkih itd. Na kazenskih pristojbinah je prijel v minulih **treh** mesecih 821.697 dolarjev. Njegov, državnega pravdnika delež znaša $5628. Kdo bo tajil, da politični urad ni zgrajen na zlatih tleh.

☞Ali ste že obnovili naročnino na "Glas Svobode"? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se Vam list redno pošilja!

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"!

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago, Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 937 Blue Island Av. Chicago
MATIJA GAISHEK, podpredsednik; Mt. Olive, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave. Chicago
M. V. KONDA, zapisnikar, 597 W. 20th St., Chicago
IVAN KALAN, blagajnik; 341—6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsednik), 212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSHAY, bx. 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik) bx. 44, Winterquarters, Ut.
ANTON DULLER, Gamburg, Mo.
JOS. MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvoli to pošilja i na tajnika **Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill** Denarne pošiljatve pa **na Ivan Kalan, 341—6th St., Milwaukee, Wis.**

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE"

GLAS SVOBODE CO.

597 West 20th St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastonj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Martha Washington 11. avg.'09	**Laura ..... 15. sept. 1909**
Argentina ..... 1. sept. 1909	**M. Washington, 25. sept. 1909**

"Laura in "Alice" sta **nova parnika na dva vijaka.** "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjodelnico ter sta najnovejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: ☞ Za Avstrijo--TRST, za Ogrsko--REKA Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v **SLOVENSKEM JEZIKU**

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

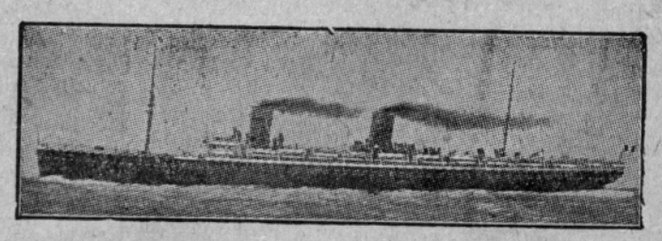

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence .....30.000 HP	**La Lorraine .....22.000 HP**
La Savoie.....22.000 HP	**La Touraine .....20.000 HP**

Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, **na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.**

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo **britev za $2.00,** katera je kos svojemu namenu, in ki navadno prodaja za $4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoče v 33 letih, t. j. od l. 1876 Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljše lastnosti. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event slučaju. Še celo brivci ne morejo rači sodbe o britvi dokler je ne poškušajo, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od $2.00 ali več. **CENA $2.00.** Pošiljatve izven mesta se sprejmejo. Brusimo britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naročnine izvan Chicago pošljite še 5c posebej za poštnino.

ZALOGA POHIŠTVA. **Tel. Canal 728**

Ustanovljeno leta 1875.

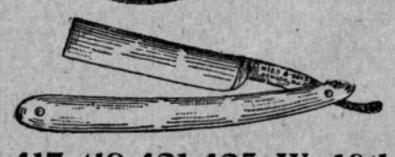

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Zapisnik S. S. P. Z.

(Nadaljevanje.)

IV. SEJA

se prične točno od 2 uri popoludne, dne 27. julija. —

Prečitajo se imena glavnega odbora in delegatov. Vsi navzoči izvzemši onih v III. zapisniku zaznamovanih in oproščenih članov glavnega odbora.

Prečita se zapisnik dopoldanske seje in potrdi. Brat Zajec pa opozarja, da od sedaj naprej se tudi v zapisniku zaznamujejo imena onih delegatov, ki se vdeležujejo debate in pojasnuje, da se omeni, da se je prejšnih debat večina delegatov vedno udeleževala, ter da se radi tega nedostatek sedaj pojasne. Podpirano in sprejeto. Ob. 2 uri 20. min. dospe brzojavka od društva št. 4 v Black Diamond, Wash. sledeče vsebine:

"Delegatom pozdrav! Delujte složno za svobodo in napredek tako lepo razvijajoče se Zveze za vzgled celemu narodu!

John Kramer.

Živijo klici!

Predsednik — brat Anton Mladič upraša brata Konda, ako se zamore še ta teden natisniti zapisnik v glasilu in želi da se delegatom pove tozadevno mnenje urednika glasila.

Brat Konda poroča, da urednik je odmenil prostor dati že to izdajo lista, ter da se del zapisnika lahko že z to izdajo lista priobči.

Brat A. H. Skubic — kot upravnik lista pa vpraša c. delegacijo, ako žele, da se zapisnik, da kasneje tiskati v brošuro, katero bi potem vsak član zveze tudi lahko dobil in to informacijo pa želi dobiti le radi tega, da se potem ve ravnati pri stavljenju zapisnika v glasilu.

Brat Kalan stavi predlog, da zapisnika ni treba še posebej v brošuri tiskati, ker istega bo imelo že itak vsako društvo v listu "Glas Svobode', kot sedajnem glasilu. Ta predlog ni bil podpiran in tudi se ga ni dalo na glasovanje.

Brat Konda se spusti v debato s brati Gaishek, Duller in Matko in potem stavi predlog v soglasju Košmrla da se zapisnik, da tiskati v formi brošure. Predlog so podpirali razni delegati.

Predsednik je dal na glasovanje in predlog je bil s večino sprejet.

Začelo se je delovati na pravilih in ustavi s točko 33.

Pri dolžnostih glavnega predsednika se je vnela debata, katere so se vdeležili bratje Wershnig, Zajc, Arhar, Konda, Matko in Skubic. Skubic pa je slednjič nasvetoval, da glavni predsednik vodi vse redne in izvanredne seje glavnega odbora in prvi dan konvencije, potem pa se da delegatom na razpolago kedo vodi konvencijo. Brat Konda je na to stavil za to predlog in ob enem predlagal, da se debata zaključi. Bratje Zajec Wershnig in Matko so predlog podpirali, kateri je bil tudi sprejet.

Točke o dolžnostih glavnega predsednika se čitajo naprej.

Pri paragrafu 35. točka l. se je prišlo do važne debate, katere so se vdeležili bratje: Gaishek, Duller, Kalan Matko, Skubic, Arhar, Zajec, Konda, Benko, Cvetkovic na to stavi brat Konda predlog, da predsednika v slučajih odstranitve, nezgode, suspendacije nadomestuje podpredsednik, tajnika nadomestuje zapisnikar in blagajnika pa predsednik nadzornega odbora. Podpirano od bratov Gaisheka, Matko in Zajca. Sprejeto.

Glede varščine, katero ima položiti glavni predsednik se je debatiralo.

Brat Gaishek stavi predlog za $1000. Podpiran. Brat Duller pa proti predlog za $500.; podpiran; na glasovanju je prodrl Gaishekov predlog za $1000.00 in sicer z večino glasov.

Vse druge točke načrta sprejete do točke e, katera se tiče določitve časa za priobčitev in revizijo računov:

Brat Cvetkovič predlaga, da se računi pregledajo in obelodanijo v glasilu vsake tri mesece. Podpirano.

Brat Konda pa pojasnujoč v daljšem govoru svoje mnenje stavi proti predlog, da se računi in knjige pregledajo vsake 4 (štiri) mesece. Podpirano.

Pri glasovanju je bil sprejet proti predlog.

Brat Benko stavi predlog, da se predsednik udeleži revizije računov in knjig ter da vse račune podpisuje. Podpirano.

Brat John Mladič pa stavi proti predlog, da predsedniku se ni treba vdeležiti revizije in tudi ne podpisati računov. Podpirano.

Vnela se je debata, katere so se vdeležili: Benko, J. Mladič, Jos. Ivanšek, Skubic, Zajec, Duller, Konda, Gaishek — član Mohor Mladič (ne kot delegat), Kalan, Matko, Arhar, Košmerl, Cvetkovič. Konečno se stavi in podpira predlog, da se debata zaključi in da na glasovanje. Predlog brata Benko sprejet z večino.

Pri točki "l." paragraf 37 sledi debata, hoče se li naročiti vse tiskovine potom glavnega tajnika Zveze ali ne. Vdeležijo se je bratje: Benko, Matko, Lah, Skubic, Gaishek, A. Mladič, — član Mohor Mladič, Konda, Duller.

Ob 4 uri 15. min. pride čestitka iz Milwaukee, Wisc. sledeče vsebine:

Milwaukee, 27. 7. 1909.

Cen. bratje delegatje I. konvencije S. N. P. Z.

Posel, katerega ste Vi prevzeli je težak, upam pa, da ga bodete pa kolikor mogoče dobro opravili.

Slavna društva mislim, da so si izvolile najbolj zaupne delegate, kateri bodo gotovo delovali v prid S. N. P. Z. ter v prid društev.

Toraj cenjeni delegatje delujte složno vsak po svojem prepričanju ter po navodilih društev! Ne pozabite gesla: "Vsi za jednega eden za vse." Živeli delegatje!!

Pozdrav

Ferd. Glojek,
član dr. "Balkan" št. 24. S. N. P. Z.

Po prečitanju iste glasni "Živijo"!

Odmor 5. minut.

Debata glede tiskanja tiskovin se nadaljuje in sprejme v načrtu zaznamovana točka s to pripombo, da se dajo tiskovine tam tiskati, kjer se vidi, da je najblojše oziroma ima za to skrbeti glavni tajnik.

Točka "s", ki določuje, da tajnik hrani vse važne listine v železni blagajni, katero mu preskrbi Zveza — je zahtevala, da se o tem debatira, ker predsednik je bil pred vsem tega mnenja, da ista preveč stane, a zopet drugi delegatje pa so trdili, da varnost listin moramo vedno pred očmi imeti.

Brat Kalan stavi predlog, da se počaka do prihodnje konvencije. Podpirano.

Brat Benko stavi proti predlog, da blagajna se naj preskrbi kaj najhitreje mogoče. Podpirano.

Brat Zajec stavi predlog oziroma podpira br. Kalana, da se blagajno še le po drugi konvenciji kupi in to veliko, a začasno pa da se blagajno mogoče vzame samo v najem.

Brat Konda pa stavi glavni predlog, opirajoč se na vse predloge, proti predloge in nasvete, da se za sedaj železno blagajno vzame samo v najem, ter da prihodnja konvencija o tej zadevi nadalje vkrepa. Podpirano.

Pri glasovanju je dobil Kondov predlog večino in bil sprejet.

Pri točki "v" paragraf 37 pride debata zavoljo poroštva, ki ga ima položiti glavni tajnik, te so se vdeležili sledeči bratje: Duller, Gaishek, Konda, Matko, Benko, Cesar, Skubic, Zajec, Cvetkovič, Arhar, Ivanšek, Kalan, na to slede predlogi in sicer brat Zajec predlaga svoto $2000.00; podpirano. Na to pa je sledilo vprašanje. Kedo bo denar prejemal, na kar je brat Skubic pojasnil, da blagajnik in tajnik pa ne bo imel z pobiranjem in prejemanjem denarja ničesar za opraviti.

Brat Duller je med tem predlagal svoto $3000.00 kateri predlog pa je na pojasnilo — kakor gori navedeno — nazaj vzel.

Proti predlog brata Cesarja za svoto $1000.00 je bil podpiran od br. Konda in vsled večine glasov sprejet.

Ravno ob tem času se je vdeležil zborovanja brat Josip Werschay, nadzorni odbornik, ter prisostvoval debatam.

Pri točkah paragraf 39 se je debatiralo o varščini katero naj položi glavni blagajnik.

Brat John Mladič stavi predlog za svoto $5000.00; podpirano.

Brat J. Zajec pa stavi proti predlog za $3000.00 kateri je bil podpiran in z večino glasov sprejet.

Brat Konda, da nasvet, da blagajnik ima na čekovnem računu nikoli več kot $1000.00. Ta nasvet se je sprejel v pravila. Ob enem pa je prebral zahtevo društva št. 23 katero mu je poslalo nalog, da se vsa izplačila napravijo potom poštnih nakaznic. Brat John Renk je tudi naznanil da njihovo društvo št. 5 zahteva izplačevanje v poštnih nakaznicah.

Vsi bratje delegatje se udeleže te debate in potem sprejmejo brat Zajcev predlog, da se vsa izplačila vrše le potom bančnih čekov.

Pri paragrafu 40 točka a je stavil br. Konda predlog, da predsednik nadzornega odbora položi $1000.00 varščine, ostala dva nadzornika pa vsaki po $500 (petsto). Potrjeno in sprejeto.

Pri par. 40 točki "9" predlaga br. Gaishek, da se črta besede "v državi Illinois" ker nadzorniki so lahko tudi v drugih državah. Podpirano in sprejeto.

Prišlo se je do VI. poglavja in ker je bilo že 12 minut čez šesto uro je predsednik sejo zaključil s pozivom, da se jutri zopet vsi točno ob 8 uri v dvorani sestanemo.

V. SEJA

se otvori točno ob 8 uri zjutraj, dne 28. julija.

Preberejo se imena članov glavnega odbora in delegatov. Vsi navzoči.

Br. glavni tajnik Jos. Ivanšek poroča, da je prejel pismo iz Forest City, Pa., v katerem se mu poroča, da se je ustanovilo tam novo društvo, ki želi pristop k naši S. S. P. Zvezi.

Ta objava se vzame na znanje in delegacija pozdravlja napredni korak zavednih Foreščanov.

Čita se zapisnik IV. zasedanja. Na poziv delegatov se je opozorilo glavnega zapisnikarja, da je izpustil pri oni točki ki se tiče prijavljenja zapisnika v posebni brošurici, da je konvencija sklenila sledeče: "Vsak član pa bo dobil en zapisnik in za istega plačal po 5c. zvezek, tako da bo vsak lahko istega imel vedno pri rokah." S tem popravkom se zapisnik sprejme in potrdi.

Nadaljuje se s čitanjem načrta pravil in ustave. Predno pa se je točka na programu sprejela in odobrila, prosil je brat J. Kalan v imenu pregledovalcev knjig in računov, da se ga zasliši glede revizije. Da se mu beseda.

Brat Kalan poroča o izidu revizije s rezultatom da računi 'štimajo' s poročilom nadzornega odbora, ter da je vse v redu. Tudi br. Duller pove isto, kakor tudi br. Benko.

Njih poročila se vzamejo na znanje in sprejmejo, ter se jim še posebno zahvali za vso požrtvovalnost in natančnost, ki so jo izkazali v izvrševanju svojega posla.

Na to se prične zopet s pravili.

Dalje na 7. strani.

COLLINS NEW YORK

BOLEZNI V VROČEM VREMENU.

Vsaki naj se varuje boleznij vročega letnega časa!

To je isti letni čas, v katerem človeško telo največ slabi, vsi glidje so izmučeni in življenski organi najpristopnejši raznim pogubelnim kalem bolezni.

Nihče naj ne čaka na zdravila do jutri, KATERA DANES POTREBUJE. Pišite v slovenskem jeziku, ali pridite osebno takoj k našim svetovno znanim zdravnikom, kar Vam bode gotovo v korist ter Vas obvarvalo nevarnejih boleznij in posledic.

Vroči poletni čas je najnevarneji za **ostroke.**

Ne pustite Vaših malih, katere toliko ljubite, oveneti ter ji telesno uničiti v tem poletju radi Vaše zanemarjenosti.

Prav nič ne stori kakšni so simptomi Vaše bolezni, kako slabo se počutite, ker TUKAJ ZADOBITE TAKOJŠNJO SIGURNO POMOČ.

Če se ne čutijo dobro, prinesite jih semkaj, ali pišite v slovenskem jeziku kajti srečni bodete viditi jih zdrave in krepke ko dorostejo.

Tisoči in tisoči so tu ozdravljeni, kateri so že popolnoma obupali nad svojim zdravjem.

Pustite se tudi Vi od naših zdravnikov zdraviti!

Pošljite takoj za 15 centov poštnih znamk za Dr. E. C. Collinsa znamenito knjigo "ČLOVEK, NJEGOVO ŽIVLJENJE IN ZDRAVJE" pisano v slovenskem jeziku, katera obsega 240 strani iz katere bodete razvidili, kako ohraniti trdno zdravje in kako izgubljeno nazaj dobiti.

Collins New York Medical Institute

140 West 34th Street **New York City.**

Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, zdravniška ravnatelja.

URADNE URE: Dopoludne od 10-1, popoludne od 2-5, ob nedeljah in praznikih od 10-1. V torek in petek od 7-8 zvečer.

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave.** Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobro, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživate

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepčuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

JOSEPH TRINER'S AMERICAN ELIXIR OF BITTER WINE REGISTERED

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odrašenim. Koristi vsakem želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINER-JEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih.

Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KADAR KUPUJEŠ ZDRAVILO, ZAHTEVAJ "SEVEROVO".
VPRAŠAJ SVOJEGA LEKARNIKA. ON VE.

Očvrsti si spet telo.

Kadar se v starosti, ali po kaki dolgotrajni bolezni počutiš slabega in popolnoma opešanega, skrbi za svoje zdravje. Pomagaj naravi s tem, da uživaš

Severov Želodčni Grenčec.

To je najboljše želodčno zdravilo, ki čvrsti, krepi in poživlja ves prebavni ustroj. To je milna čistilna tonika, za vse one, ki se čutijo ustrojene in za one, ki imajo svoj želodec v neredu. Donaša zdravo slast in priporočajo ga vsi, ki so ga poskusili.

Cena 50c in $1.00.

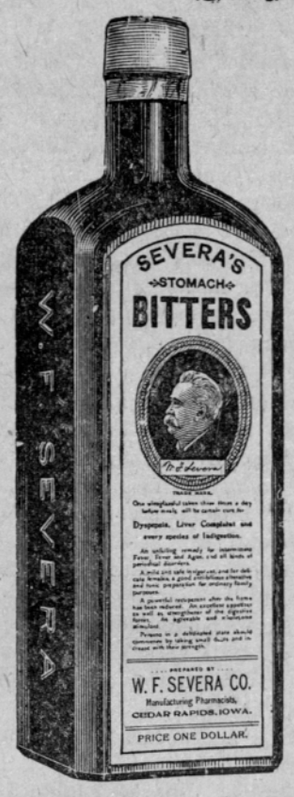

Dve steklenice napravili čudež.

"Dlje časa sem bolehal na želodcu, da sem oslabeval in bil brez teka. Potem sem čitat v Vašem almanahu o Severovem Želodčnem Grenčesu. Naročil sem ga in po nekaterih popitkyh sem se počutil prav mnogo bolje, dan za dnem mi je jed, bolj dišala in sedaj sem popolnoma ozdravljen ko sem použil samo dve stekleniee tega zdravila." A. Chilk, Box 87. Freeman, W. Va

Na prodaj pri vseh lekarnikih. Vprašaj za Severov in ne vzemi nadomestila.

Ali se hitro razdražiš?

Če se počutiš popolnoma unehanega če si prešedči demov z dela ves, pobit in trudo , če ti je sp nje nemirno n duh nepokojen - potem povzročajo nepriliko tvoji živci.

Severov Nervoton

uživan v t kih s1 čajih, ti uteši živce, povrne duševni mir in poživljavoc počitek. To je naj boljša živčna tonika. Cena $1.00.

Zakaj ga hočejo?

Zakaj h čejo ljudj dobrega mazila? Ker hočejo dobrih činkov? In zakaj hočejo

Severovega Olja sv. Gotharda?

Ker je najboljše maz lo, izmed vseh. Za vsa revmatična obolenja za vsakojako rabo pri ote klina etrplosti hrbtni hrmosti, kožni bolezнnih itd., kjerkoli lahko kr jevem obkla ek olajša bolečine. Cena 50c.

Zdravniški nasveti zastonj.

Štev. 1005 Jamčeno po tvrdki W. F. Severa Co. v smislu kongresnega sklepa o hrani in zdravilih z dne 30. rožnika 1906.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

PREŠERNOVE ULICE ŠT. 3

V Ljubljani, dne 30. aprila 1909.

V pojasnilo.

Naši ameriški rojaki pošiljajo denar v staro domovino največ po Frank Sakserju v Novem Yorku, nekateri pa to store sami ali naravnost po pošti.

Kdor pošilja denar (vloge) v Mestno hranilnico ljubljansko s posredovanjem Franka Sakserja, dobi v kakih 25 dneh uložno knjižico, ker se poslovanje med Frankom Sakserjem in Mestno hranilnico ljubljansko jako točno izvršuje. Kdor pa pošilja sam denar, zavleče se stvar večkrat za več mesecev, in sicer zato, ker stranka zajedno ne obvešča hranilnice, kaj naj se stori s poslanim zneskom, ali pa svoj naslov tako netočno naznani, da se ji ne more knjižica poslati.

Gospod Frank Sakser je naš zaupnik v Združenih državah že več let, je z nami v zvezi in zato je najbolje, da se ameriški rojaki naravnost do njega obračajo. On gotovo vsakomur točno, hitro in zanesljivo ustreže.

V Ljubljani. dne 30. aprila 1909.

Mestna hranilnica ljubljanska.

Ivan Hribar, Predstojnik.

Nadaljevanje iz 6. strani.

Prišlo se je na točko zadevajočo se pomožnega odbora.

Debate se vdeležita brata Benko in Matko. Sprejel se je sledeči vsestransko podpirani predlog, da se tudi izvoli pomožni odbor, to je da vsako bližnje društvo Centrale izvoli enega ali dva člana v pomožni odbor, kateri ima vse pravice glasovanja, podpiranja in debatiranja pri sejah glavnega odbora.

Brat Konda stavi predlog, da se načrt, ki je baje fino izdelan, in ki se tiče distriktov za sedaj opusti, toda da se hrani v arhivu Zveze in porabi pri prihodnji konvenciji. Podpirano in sprejeto.

Čitajo se točke tikajoče se društev.

Brat Zajec stavi predlog, da se v društva sprejemajo v starosti od 18 do 45 leta. Podpirano. Brat Konda stavi proti-predlog za starost od 16 do 45 leta. Podpirano.

In brat Benko pa stavi vrhovni predlog, da se v društvo sprejemajo s 17 do 45 leta. Podpirano. Predsednik, da predloge na glasovanje in sprejet je bil vrhovni predlog brata Benkota s večino.

Gori omenjene debate so sodeležili bratje Kalan, Zajec, Matko, Mažgon, Arhar in Duller. Ta zadnji je stavil tudi predlog, da se debata zaključi, kar je bilo podpirano.

Točke se bero naprej in pride se do male debate zaradi "zdražbarjev in uradnikov glavnega odbora", katere se vdeleže Konda, Kalan, Duller, Matko, Gajšek, Zajec, Benko, Renk in Skubic. Gajšek pa je stavil predlog, da se debata zaključi.

Brat Kalan je stavil predlog, da delegat, ki je že član glavnega odbora druge Jednote ne more biti voljen ob enem v glavni odbor te Zveze. Podpirano in sprejeto.

Glede "zdražbarjev" se je pa sklenilo, da se jih ne sprejema v društvo.

Brat Skubic je razvetoval, da se to v pravilih s **debelimi** črkami natisne. Delegatje se izrečejo da so istega mnenja.

Ob deseti uri se da odmor 10 minut.

Po odmoru se nadaljuje s pravili.

Pride do male debate zaradi neresničnih izpovedb pri sprejemanju članov v društvo, in te so se vdeležili bratje Matko, Cvetkovič, Konda, Zajec, Duller, Kalan in Wershnig. Br. Zajec stavi predlog da se debata zaključi in sprejme v načrtu izdelana točka. Podpirano in sprejeto.

"Kako se naj sprejema člane v društvo" je dalo dovolj posla in debatiralo se je vsepovprek, glavne debate so se pa vdeležili brat predsednik, glavni zapisnikar, Matko, Cvetkovic, Konda, Zajec, Duller, Kalan, glavni tajnik, in Benko. Na bratov Zajca predlog za zaključek debate je povzel besedo predsednik in zapisnikar, ter se je točka na zadovoljnost vseh delegatov na sledeči način izdelala: "Vsakega kandidata, ki namerava pristopiti v društvo ali k Zvezi naj kak član društva pripelje k društveni seji in ga predlaga. Če je društvo zjedinjeno za sprejem tedaj se ga naj pošlje k društvenem zdravniku. Ko ga isti sprejme, društveni tajnik izpolni tozadevno prošnjo in se ga sprejme pod pogoji, katere vsebujejo ta pravila." Na vrsto pride debata o vstopnini. Iste se vdeleže: br. Gaishek s predlogom za $2.00, J. Mladič za $1.00 in Benko za $1.50. Sprejel se je Gaišekov predlog za $2.00 s pripombo, da se vrhovni zdravnik plača iz Zvezne blagajne.

Debata katere se vdeleže br. Matko, Arhar, Benko Konda in Cvetkovič, o tem, od katerega dneva se sprejem člana pravoveljavnim se je sprejel sledeči vsestransko podpirani predlog: Ko hitro vrhovni zdravnik preišče spričevalo in ga odobri tedaj se smatra dotični član sprejetim s dnem, katerega je bil član od društvenega zdravnika preiskan.

Glede društvenega pečata je pojasneval brat Konda, da se isti da delati potom glavnega tajnika, tako, da bodejo vsi pečati pravilno izdelani. To se odobri in sprejme.

Glede izdelovanja papirja in kuvertov se je debatiralo med brati Zajec, Gaishek, Benko, Skubic, A. Mladič, Kalan, Duller, Konda in Matko.

Brat Zajec predlaga: 1, da se debata zaključi, podpirano in 2, da se to opusti do prihodnje konvencije. Podpirano in sprejeto.

Točno ob 12 uri se seja zaključi.

VI. SEJA,

otvorjena točno ob 2 uri pop. dne 28. julija. Čitajo se imena glavnih odbornikov in delegatov. Vsi prisotni.

Prečitajo se došli dopisi in sicer od društva št. 4 v Black Diamond, Wash., št. 9. Leadville, Colo. in častitka rojaka somišljenika J. Skala.

Dopisi in čestitka se vzemo na znanje, s pripombo, da se zaradi potrate tiska in troškov v zapisniku le omenijo, ter vlože na pristojno mesto.

Prečita se zapisnik V. zborovanja, kateri je bil soglasno sprejet in odobren.

Na to se prične s čitanjem načrta pravil in ustave s pripombo brata predsednika, da se delegati omeje na resno in stvarno debato, ter ne posegajo po točkah izvan reda, ker čas je drag, a pomisliti nam pa je, da zborovanje se naj bi zaključilo še ta teden.

Pri pravilih glede društev je brat Zajec stavil predlog, da društva imajo poleg številke tudi ime. Podpirano.

Brat Benko stavi proti predlog, da društva imajo samo številke nikakor pa ne imena. Brat Matko podpira njegov proti predlog.

A brat Kalan pa stavi vrhovni predlog, da se uradoma društva poznajo le po številkah in če kako društvo želi samo za lokalne slučaje dati svojemu društvu tudi ime tedaj to lahko store Podpirano. Med konvencijo se je vnela debata na kar je brat A. H. Skubic stavil predlog da se debata zaključi in da na glasovanje. Podpirano.

Pri glasovanju je dobil br. Kalana vrhovni predlog večino in bil sprejet.

Brat Ivanšek stavi predlog, da se ognjegascev, redarjev in vojakov ne sprejema v Zvezo. Istotako tudi ne oseb, katere so kriminalno obsojene kakega prestopka proti društvu oziroma Zvezi. Brat Konda je pojasneval ta predlog in ga podpiral. Bil je sprejet s opazko glavnega zapisnikarja, da se te točke vpišejo v par. 16.

Pravila se čitajo dalje. Tu in tam kako pojasnilo in nasvet.

Sledi debata zavoljo pošiljanja asesmentov kakor tudi o suspendiranju. Vdeleže se je br. Konda, Cvetkovič, Matko, Košmrl, Cesar, J. Mladič, Zajec, Kalan, Benko, Renk, kakor tudi brat predsednik sam. Brat Skubic prosi za pojasnilo, ter raztolmači, da o predmetu o katerem se ravno kar debatira pridejo točke pravil na drugem mesto. Debata se je zaključila.

Brat Arhar predloži zahtevo svojega društva, da brata se sme po 4 mesecih suspendacije še le izključiti. Ta zahteva je propala.

Brat glavni tajnik, da nasvet, da v slučaju kateri član zgubi polico, potem naj isti pri javnem notarju pod prisego fakt potrdi, pošlje to izjavo na glavni urad. Na to mu izda glavni tajnik "duplikat" police, zaznamuje v matici izgubo originala ter istega razveljavi. Nasvet se je sprejel in vpisal med točke pravil.

Br. Konda predlaga, da na prihodnjo konvencijo pošlje vsako društvo samo po enega delegata in ne več, ne oziraje se koliko eno ali drugo društvo šteje. Podpirano in sprejeto.

Debata zavoljo člana, ki napravi škodo društvu ali Zvezi, vedoma ali nevedoma, se vdeleže br. Matko, Arhar in Kalan, na kar se sprejme v načrtu zapisana točka s malim popravilom.

Dá se odmor 10 minut.

Po odmoru se nadaljuje s pravili in pri društvenem pečatu pride do debate med br. Zajec, Konda, Benko, Arhar, Cesar, Mažgon, Lah, Lanič, Wershnig, Cvetkovič in predsednik. Zajec stavi predlog, da tajnik hrani pečat; podpirano in sprejeto.

Pri članku glede pobotnic pride do vse skupne debate, na kar br. Zajec pokliče predsednika na red. Tu pa tam so se točke nekoliko popravile.

Debata zaradi pošiljanja asesmenta in druzega denarja na glavni urad se je zaključila s predlogom br. Gaishek, ki se glasi: Društveni blagajnik naj pošlje denar na glavnega blagajnika asesment itd. najzadnje vsacega 25. v mesecu. Podpirano in sprejeto. Pride debata zavoljo tiskovin in pošiljanja čekov; iste se vdeleže br. Cesar, Konda, Zajc, Matko, Cvetkovič, Kalan in Duller. Brat Skubic pojasnuje in stavi proti predlog: Usmrtnine nakazane za dediče se naj izplačujejo potom čekov, na katerih je svota nakazana dediču oziroma dedičem. Ček se pošlje blagajniku in isti ga potem izroči proti pobotnici dediču. Ker tedaj nikdo drugi kot dedič sam ne more nakaznice menjati, potem se tudi ni treba bati, da bi blagajnik take svote poneveril in radi tega naj se ga stavi samo pod $100.00 poroštva. Ta proti predlog je bil podpiran in sprejet. — Brat Renkov predlog za $500 poroštva je bil podpiran, toda ni dobil večine.

Na vrsto pride točka o asesmentu in br. tajnik predlaga, da se ta točka preskoči ter najprej določi bolniška podpora in usmrtnina. Podpirano in sprejeto.

Bolniška podpora. Vsak delegat in odbornik je izjavil svoje mnenje in željo svojega društva. Pooblaščenci so prečitali naloge svojih zastopancev in vsi glede podpore, tičoči se dopisi so bili prečitani in vzeti na znanje. Na to je brat Zajec nasvetoval, da brat predsednik vpraša povrsti še enkrat vsakega delegata po zahtevi njegovega društva. Brat pomožni zapisnikar pa naj na poseben listek napišuje številko društva in koliko tedenske bolniške podpore. To se je zgodilo. Pri prečitanju zabilješka se je pokazalo da tričetrtine društev zahteva oziroma priporoča $8.00 na teden. Nekatera društva so mnenja, da $9.00 ne bi bilo napačno, vsekako pa je bila splošna misel, da podpora ne sme biti manj kot $8.00. Na občno zahtevo je bilo sprejeto: **$8.00 bolniške podpore na teden.**

Prišla je na vrsto druga važna točka in sicer, koliko časa mora biti član kakega društva predno je deležen bolniške podpore.

To se je smatralo za zelo važno točko in zopet se je pričelo, da vsak delegat pove svoje mnenje in željo društva. To se je zgodilo in potem se je prišlo do splošnega razmotrivanja in podajanjem nasvetov.

Debata med vsimi člani konvencije je bila zelo zanimiva in dolgotrajna, ker pred vsem se je gledalo na to, da se ustreže potrebi in članom in tudi da bo Zvezi koristno.

Na od več strani stavljen predlog se je debata zaključila in na to je stavil br. Benko sledeči predlog: po šestih mesecih za notranje bolezni, za zunanje poškodbe pa po preteku dveh mesecev. Podpirano. Brat. Tone Duller stavi proti predlog za šest mesecev. Podpiran. In br. Zajec pa stavi vrhovni predlog za čas treh mesecev. Podpirano. Pri volitvi je prodrl brat Dullerjev predlog, da bolniška podpora se izplačuje članom, še le po preteku šestih mesecev po njih vstopu v Zvezo.

Seja se je zaključila točno ob 6:35 pop.

Prilika.

Pričnite s hranilno vlogo pri nas. Mi plačamo obresti od 1. julija za vse svote, deponirane do 12. julija.

3% obresti.

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odprto od 6 do 8 večer vsako soboto večer.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sam producira.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM SidroPainExpellerjem

in čudili se bodete radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi vspehi v slučajih reumatizma prehlajenja, bolezni v križu in sličnih pojavah. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.

Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.

F. Ad. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE $2,500,000.00
GLAVNICA . $200,000.00
PREBITEK . . $100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. **imamo tudi hranilne predale.** Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Cunard, Ogrsko, Ameriška Linija

Iz New Yorka v zredozemska in adrianska pristanišča

V Reko čez Gibraltar, Neapolj in Trst

Pannonia, Novi Moderno Zgrajeni Parniki na Dva Vijaka Carpathia, Ultonia

Od 10,000 do 13,000 ton

Posebno zgrajeni v to svrho in bojo redno pluli na tej črti skoz celo poletje in zimo; pridružila se bodeta še dva največja svetovna parnika Caronia in Carmania. Obiščite naše zastopnike glede cen in izvanrednih komodnosti za med krovne potnike. — Za nadaljna pojasnila obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.,

F. G. Whiting, M'g'r Western Dept., S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts. Chicago, Ill., ali na lokalne agente vsepovsod.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

V TISKU JE ZANIMIVA KNJIGA:

Krvava noč v Ljubljani.

Zgodovinska narodna drama s petjem v štirih dejanjih. V isti knjigi bode tudi povest iz življenja ameriških Slovencev:

NAJDENO SRCE.

Cena knjigi 40c za stari kraj K 2.00 — sprejemajo se tudi avstrijske znamke. Naroča se pri

"CLEVELANDSKA AMERIKA", 6179 St. Clair Ave. in JACOB HOČEVAR, 863 E. 73. St., N. E., Cleveland, O

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možkih, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specijalisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar

586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga **evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo.** V zalogi imamo tudi **razne zelišča in korenine.**

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim poštnem povzetju, prodajamo tudi šifkarte

RAZNO IN DRUGO

Kaplan Stanko Dostal v Metliki, ki je pretepal v šoli učenca Mavriča, je obsojen na 30 K globe ali 48 ur zapora.

Sičinski pomiloščen. Poroča se z Dunaja, da je cesar pomilostil Sičinskega, morilca gališkega namestnika Potockega. Kazen se mu spremeni v ječo 20 let.

V Čatežu ob Savi je v soboto zvečer 17. m. m. utonil pri kopanju Josip Hauser, zidarski pomočnik z Dunaja. Utopljenec je bil 19 let star. Vsi rešilni poskusi so bili zastonj in je Hauser utonil takorekoč pred očmi navzočega tovariša in drugih oseb.

"Kranjska hranilnica" v Ljubljani izkazuje v "Amerikanskem Slovencu", ki izhaja v Jolietu v Ameriki, še vedno, da ima 68 milijonov vlog, za mesec junij pa je v "Laibacher Zeitung" uradno izkazala, da ima le 46 milijonov vlog. Slovensko delavstvo v Ameriki vpraša ravnateljstvo "Kranjske hranilnice", kaj je resnica?

Smrtni padec. Franc Tomažič, 21letni hlapec pivarne Dreher v Trstu, je padel med vožnjo s tovornega avtomobila, zadel z glavo ob rob trotoarja in obležal mrtev na tleh.

Radi ponarejanja kron in goldinarjev so zaprli v Trstu Petra Casarda in njegovo ženo iz Vidma na Laškem.

Vlomilec preoblečen v nuno. K bogati vdovi Damek v Kromeřižu na Moravskem je prišla v pretečeni četrtek zvečer neka nuna in poprosila za prenočišče. Pobožna gospa jo je spoštljivo sprejela, pogostila in ji odkazala spalnico. Mimogrede pa je zapazila hišna v zavoju, katerega je nosila nuna s sabo, staro moško obleko. Naznanila je to policiji. Obiskali so dozdevno nuno in razkrinkali v njej nevarnega vlomilca Smuteka, katerega zasledujejo oblasti že dalj časa radi raznih vlomov in tatvin.

Nesreča na železnici. Pred železniškimi prečnicami na Savi ob progi Celje-Petrovče se je splašil pred mimovozečim vlakom konj Franca Jagra, ki je vozil domov svojega strica A. Ahaca in neko 20letno deklico domačinko. Vrgel je voz čez prečnice, pri čemer je padel Ahac pod vlak in dobil tako hude poškodbe, da je v kratkem umrl. Jager in deklica sta ostala nepoškodovana.

Grozni čin blaznika. V Solnogradu je ustrelil v hipu blaznosti zasebnik Fr. Hofer svoja dva sinova, petletno hčerko, svojo ženo in se nato na oknu obesil. Pri preiskavi se je dognalo, da se je moral vršiti med njim in 18letnim sinom obupen boj. Hofer je bil pred leti že v blaznici, a je navidezno ozdravel in živel povsem zadovoljno s svojo rodbino v Solnogradu.

Velik požar v Viznici. Dne 12. m. m. je nastal ob 7. uri zvečer v Viznici blizo Černovic na neznan način ogenj in vpepelil nad 60 hiš z vsemi gospodarskimi poslopij. Nad 150 najrevnejših družin je brez strehe. Škoda, ki se le malenkostno krije z zavarovalnino, znaša nad 80.000 K. Deželno predsedstvo je dovolilo za prvo podporo ponesrečencem 1000 K.

Izdelovanje demantov. Francoski tovarnar grof Boismenu se je pečal za zabavo z izdelovanjem demantov. Posrečilo se mu je, napraviti pravilne kamne, ki imajo v prerezu 3 mm. Izjavil je, da je merodajna pri kristaliziranju edino le velika temperatura električne peči in da obsojeni ponarejalec demantov Lemoine ni bil goljuf, marveč je demante pravilno izdeloval. Boismenu je demante izročil francoski akademiji znanosti, da jih preišče.

Obsojeni anarhist. Najvišje sodišče v Sofiji je obsodilo pod imenom Evropij Zabovsky prijetega anarhista na sedem mesecev ječe. Nameraval je izvršiti lani meseca oktobra atentat na kralja Ferdinanda. Pri njem so dobili že izgotovljeno bombo, več dinamita in nebroj anarhističnih pisem.

Na očetovem grobu na pokopališču v Heilbronu so našli 19letno služkinjo Frid. Fuchs. Zbežala je svojemu silovitemu in nasilnemu gospodarju, ki jo je grozno trpinčil ter onemogla obležala na očetovem grobu. Dognali so, da je bila že tri dni brez pomoči in deloma nezavestna na pokopališču.

Nad svojim zapeljivcem se je strašno maščevala 17letna Paskvalina Irro v Boscoreali pri Neaplju. Zapeljal jo je 42letni oženjeni kmet Mihael d' Auria. Ko je postala mati, so se spravili nad njega deklica, brat in mati ter ga z noži razmesarili. Paskvalina mu je zavalila še en velik kamen na glavo, da mu jo je zmečkala. Vse tri so aretirali.

Napad z bombo. Grajščak Morgador v Naviji na Španskem je povabil več gostov iz okolice k obedu. Komaj so posedli za mize, je počila v obednici bomba. Učinek je bil grozen. Grajščaka s soprogo, hčerkè in tri goste je na kosce raztrgalo, štiri goste smrtno, vse ostale pa lahko ranilo. Zločinec je neznan, sumijo pa nekega najhujšega grajščakovega političnega nasprotnika v okolici.

Zakon bivšega katoliškega duhovna veljaven. Lansko jesen se je oženil bivši benediktin in katoliški duhovnik iz Jablonca na Češkem, Herman Mertz. Litomeřicki škofovski konzistorij pa zakona ni priznal, toda okrajno sodišče v Libercu je izreklo, da je zakon veljaven. Konzistorij se je pritožil, pa tudi višje deželno sodišče je potrdilo razsodbo krajnega sodišča, in tako se bodo naši višji pastirji že morali počasi spoprijaznit z dejstvom, da se tudi bivši katoliški duhovnik lahko oženiče se mu zazdi.

Navidezno mrtva. V Mühlbachu pri Dunaju je umrla pretečeni petek posestnikova žena Alozija Nemec. Pogreb bi se moral vršiti v nedeljo. V soboto popoldne — pri mrliču je bila slučajno navzoča sama hči — se je navidezno mrtva žena naenkrat dvignila, vstala in stopila z odra. Hči je omedlela, žena pa je oslabljena padla poleg nje in obležala, dokler se niso ojunačili sosedje. Žena, dasi rešena sedaj, bo le težko popolnoma okrevala.

Tatvina v stolni cerkvi v Kopru. Vnoči od petka na soboto je opazil mestni redar, da so stranska vrata koprske stolnice odprta. Pozval je takoj tovariše, da so preiskali cerkev. Našli so tabernakelj in zakristijo vlomljeno in oropano. V zakladnici je manjkalo 300 K, iz tabernakelja so odnesli vlomilci 3 srebrne kelihe, dalje zlat masiven kelih, umetniško delo v gotiškem slogu iz leta 1500, vreden nad 40.000 K, 6 paten, več zlatih križcev in podobnih dragocenosti. Hostije so zmetali pred altarjem po tleh. Vrednost ukradenih predmetov cenijo na 60.000 K. Tatovi, kateri so se pustili zvečer zapreti v cerkev, so izginili z ropom brez sledu.

Divji velblodi. Pred kratkim se je poročalo, da so podlegle neki živalski epidemiji zadnje evropske opice. Stanovale so po pečinah in na obronkih Gibraltarja. Sedaj je našel neki angleški lovec novo posebnost v gozdih južne Španije, namreč divje velblode. Največ jih je videl v močvirnih gozdih med Cote de Omana in Gvadalkvivirom. Značilno pri tem je, da smo smatrali velblode dosedaj izključno le kot žival, ki biva samo v obsežnih peščenih puščavah. Vendar pa so se morali tudi v gozdnih in močvirnih krajih dobro aklimatizirati, kajti to so nasledniki še one črede plemenskih velblodov, katere je pripeljal v Španijo s Kanarskih otokov še Diego Barrera v letu 1829. Imel je namen jih v Španiji poprodati posestnikom in jih uvesti kot domačo tovorno žival. To pa se mu ni posrečilo. Niso se mogli namreč tako hitro udomačiti, ter so poleg tega povzročali tudi veliko neprilik tovornikom in voznikom, ker so se pred njimi domače živali dosledno plašile. Zato je spustil celo čredo v tamošnje prostrane gozdove, kjer so se še do danes ohranili. Kakor se poroča, je žival jako plaha in se ji lovec le težko toliko približa, da bi uspešno na njo streljal. Sicer so dobili posamezne divje velblode tudi še v prerijah ariconskih. Znani raziskovalec Azije Prejevalsky je naletel nanje tudi v osrednji Aziji, vendar jih v tolikem številu in v tako gozdnatih in kultiviranih krajih še niso našli.

Tolstega dopis pravoslavnemu duhovnu. V "Ruskem Slovu" je natisnjen dopis, ki ga je poslal Tolstoj ruskemu pravoslavnemu duhovnu Kožubskemu, ta je bil namreč Tolstega nagovarjal, naj se vrne v pravoslavje. Tolstoj mu piše, da tozadevnih razlogov ne priznava, ničesar novega ni v njih našel. "Glavni Vaš vzrok je vera v svetost in nedotakljivost cerkve, toda jaz — žal — nimam te vere in ne morem je v sebi obuditi. Ne morem v sebi vzbuditi vere v ono cerkev, ki ima po samem namenu biti edina, ki pa je vendar razdeljena na grško, katoliško, luteransko in druge, od kojih vsaka trdi, da je edino prava. Morda je ena od njih, katero vi priznavate, prava, toda jaz je ne morem priznati kot tako. Stopite, prosim Vas, s svojim dobrim srcem na moje stališče — star sem in stojim z eno nogo v grobu ter hrepenim samo po enem — da bi bil v zadnjih urah svojega življenja v soglasju z vsemi." In svoj dopis končuje s temi-le besedami: "Priznavam to, kar smatram za pravo, odklaniam, kakor morem, to, kar smatram za zmoto, prepuščam pa vsakemu, da sprejme ali odkloni moje stališče in se ne obračam na nikogar z zahtevo ali pozivom, da bi si prisvojil moje nazore — ne delam tega, ker vem, da ima vsak svojo dolgo duševno preteklost, da ima svoj proces spoznavanja resnice in ker vem, kako "komplicirano" je tudi duševno delo in kako nemogoče je, da bi se tujec umešaval v to delo. Želel bi, da bi se tako obnašali nasproti meni tudi Vi."

"Ljubljanski škof", tako piše **Zakaj je prenehal "Delavski list"?** Nepričakovano je prenehal izhajati v Trstu "Delavski list". Krivec smrti tega lista je goriški dr. Tuma. On je podpiral list tako, da je mogel izhajati; raditega pa je zahteval od lista, da mora sprejemati vse, kar on napiše. Tuma je pisal in polnil cele predale "Delavskega lista" z osebno gonjo ter s pripovedovanjem politične zgodovine na Goriškem zadnjih 10 let, pa tako, kakor si jo je sam prikrojil. To je bilo berilo za dr. Tumo in za klerikalce, ne pa za delavce, organizirane v socialni demokraciji. Delavci so godrnjali, vodstvo v Trstu pa se je tudi kmalu naveličalo Tumovega časnikarskega delovanja, ker je bilo stranki škodljivo, in prišlo je do tega, da so mu ustavili priobčevanje raznih člankov, ki nikakor niso spadali v delavski list. Dr. Tuma je bil s tem strahovito užaljen in odrekel je podpiranje lista, vsled česar je moral prenehati. Dr. Tuma se odteguje socialni demokraciji ter se ne briga nič več za njeno organizacijo. Prej je bil neutrudljiv dan na dan, sedaj ko je razžaljen, pušča vse skupaj v miru. Pač po stari navadi. — Socialdemokrati v Trstu imajo pač smolo. "Delavcu" je bil dični Joža Zavertnik, pogrebnik, pa ne, da bi bil svojo silno duševno pomoč odpovedal, marveč v blagajni so se bili pajki nastanili — Zavertnik že ve na kakšen način, — — in sedaj je pa vsestranski dr. Tuma "zastapav". Ja, to so obersocialisti, da jih je sam vrag vesel!

Početek čaja. O postanku čajevega grmovja se nahaja med Kitajci jako lepa pravljica. Pred veliko leti je živel v popolnoma samotni puščavi puščavnik, ki je ves svoj čas prebil med pobožnimi molitvami in s čuvanjem (bdenjem) ponoči. Akoravno se je trudil na vse sile, da bi odložil raz sebe vse zemeljsko in se posvetil le časti najvišjega bitja, vendar ni mogel premagati večkrat spanca. Enkrat se mu je zazdelo, da mu spanec-morfej, posebno pri globokem zamišljenju, zleplja njegove trepalnice! To ga je tako trpinčilo in mučilo, da je nekega dne pograbil nož in si odrezal na obeh očesih trepalnice! Ta čin pa ni dopadel enemu izmed kitajskih božanstev, koje je ukazalo, da naj na onem mestu, kjer je porosila zemljo kri iz trepalnic tega svetega moža, vzraste čajev grm, kojega listi naj imajo v spomin odločnega dejanja onega pobožnega puščavnika podobo trepalnic z vejicami, zraven pa tudi to lastnost, da odganjajo zaspanec in odvračajo utrujenost.

Grozna rodbinska tragedija se je zgodila pred kratkim v Podgradu v Istri. Gostilničar Franc Vogetič je obolel. Ko je okreval, se vsled bolehnosti ni več pečal z obrtom in je prepustil vodstvo gostilne svoji ženi in hčeri. Ko se je vrnil neki večer pozno domov in jih ni našel, jih je poiskal, kjer sta večkrat skrivaj prenočevali. V silni jezi in razžaljenem samoljubju je vzel sekiro in odsekal hčeri glavo, ženo pa smrtno ranil. Nato je šel k sodišču, izpovedal svoj zločin in okolščine ter pristavil, da mu je žal, ker ni pomoril še ostalih otrok.

Nadaljevanje iz 4. strani.

INSERAT.

Vsak ideal ščasoma obledi, ker človek vidi okoli sebe vedno in vedno toliko novih pojavov, ki spadajo tudi k njegovemu idealu.

Nekdo je srečen v življenju, ali pri tem želje venomer rastejo, kakor cvetje pomladi na loki. In so srečni ljudje, ki pa vendar često zdihujejo, da so drugi mnogo srečnejši, da so drugi imeli lepši ideal, kakor oni.

In vsak raje postane vsakdanji, traja-li malo dalje.

Bibličnim prastarišem je zadostoval raj z drevjem, cveticami, ptički in potoki. Sedanje ljudstvo ima druge ideale, zato bi jim takšen raj ne zadostoval. In morda je postal ta biblični raj prvim ljudem vsakdajen, morda so si domislili, da je drugje mnogo krasnejše življenje, zahrepeneli so priti drugam — in prišli so.

A v ganljivem soglasju živimo skoro vsi v tem prepričanju, da je vsakdo nas imel nekoč nekak ideal in ko smo dosegli ta ideal, pravimo si, da ta ideal ni bil pravi, da smo si imeli zbrati drug vzorec.

Mlad študent goji skrbno svoj ideal, postati nekoč profesor. Ob neumornem delu in pehanju uresniči se mu ta ideal. Dobro se mu godi, njegovo življenje je sijajno osigurano, ali pri najbližji priliki ne pozabi pripombe, ko bi bil imel takrat tak razum, kakor ga ima danes, bi bil študiral za advokata. Tem se godi baje najbolje.

A advokat vam pripoveduje, ko bi on imel takrat ta razum in izkušenost, kakor jo ima danes, ne bil bi nič drugega študiral kakor medicino.

Ideal! Ko se človeku ideali uresničijo, naenkrat se mu zdi, da si je imel vsak izbrati in gojiti drugačne ideale. In na svetu je že tako, da se postavljamo s svojimi ideali in željami, da se jim moremo rogati, ko smo jih dosegli.

"Ko bi bil imel takrat to pamet, ki jo imam danes — —"

To tudi jaz pravim in pravili bodo to vsi, ki mislijo, da bodo za deset, dvajset let imeli to pamet, kakor jo imajo danes.

Franjo Krašovec.

Fizična rezistenca.

Mnogekrati se povprašujemo, kako je vendar to, da nekatere osebe se nikoli dobro ne počutijo, med tem ko zopet drugi rezistirajo vsaki bolezni. Naravno je, da tisti, ki so v stanu ohraniti svojo moč ne bodejo tako hitro podlegli navadnim bolečinam. Kedarkoli opazite, da se vaša moč nagiblje proti slabosti, vzemite Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino in ga polagoma vživajte, dokler ne opazite, da je vaše telo dobilo zopet isto, prejšno moč. To zdravilo deluje direktno na prebavne organe in jih napravi zmožne, da sprejemajo in prebavljajo vsako hrano. Če vaš tek ni tako dober kot navadno, če se čutite slab in hitro utrujen, imate težave po obedu, glavobol ali zaprtje, tedaj rabite Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ker isto da hitro pomoč.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ZAHVALA!

Srčno zahvalo izrekam tem potom vsem cenj. sobratom in društvam S. N. P. J., katera so mi darovali in pripomogli v tej moji veliki revščini. Darovala so sledeča društva: Popotnik štev. 30, $16.25; Slovenija št. 41, $6.50; Sava št. 32, $5.25; Bistrica št. 63, $3.00; Slovenski Dom št. 86, $2.; Bratje vsi za enega št. 96, $3.00; Bratstvo št. 4, $3.00; Bratstvo Naprej št. 9, $6.50. — Skupaj $45.50.

Toraj še enkrat prisrčna zahvala vsim darovalcem, koji mi ostanejo v hvaležnem spominu.

Do ostalih društev se pa obračam s ponižno prošnjo za kakšen mali dar, ker moj stan se ni še nič spremenil ter se nahajam v veliki bedi. Za še tako mali dar bom srčno hvaležen.

Z bratskim pozdravom

Josip Povodnik.

Weir, Kansas, 28. julija 1909.

"Austrian Club"

GOSTILNA

JOE LENIČ, lastnik

STRINGTON, predmestje Leadville, Colorado

Potniki dobro došli!